

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 53/2005(1))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 7 Ιουνίου, 2006

Ενώπιον: κ. Νίκου Παπαιωάννου, Προέδρου, κ. Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ. Νίκου Παπαμιχαήλ, κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Ανδρέα Κωνσταντινίδη, κ.Μαρίας Δωρίτη και κ. Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου **26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και των κανονισμών **21(1)**, **21(5)**, **21(6)**, **22(1)**, **26(β)**, **26(ια)** και **32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

26(1)(β) *Οι εκπομπές κάθε αδειούχου σταθμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές της υψηλής ποιότητας.*

Οι πιο πάνω κανονισμοί αναφέρουν:

21(1) *Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.*

21(5) *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο των προγραμμάτων που παρακολουθούν.*

21(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά

β) Ακουστική, (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής

γ) Οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

i. (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση

ii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών

iii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών

iv. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοχτώ ετών

v. (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου

26(β) Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύεται η προβολή ασυνήθιστων εργαλείων ή μεθόδων προκλήσεως πόνου ή κακώσεως, ιδίως όταν είναι εύκολη η απομίμηση.

26(ια) Απαγορεύεται η μετάδοση επικίνδυνης συμπεριφοράς, η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό και οπωσδήποτε απαγορεύεται εντός οικογενειακής ζώνης.

32(3)(α) Απαγορεύεται η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα των προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.

Κατόπιν σχετικής απόφασης, Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **8.4.2005** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή / και παραστάσεις και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία:

1. Στις **2.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**». **Το συγκεκριμένο επεισόδιο δεν διέπεται από τις αρχές της υψηλής ποιότητας** κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικού και Τηλεοπτικού Σταθμού Νόμου 7 (Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) .

Συγκεκριμένα, στην πρώτη σκηνή εμφανίζεται ένας άντρας να χτυπάει με βίαιο τρόπο μια γυναίκα στο κεφάλι και στη συνέχεια αυτή σωριάζεται λιπόθυμη στο πάτωμα.

Σε επόμενη σκηνή ο ίδιος άντρας προσπαθεί να πνίξει μια κοπέλα στο μπάνιο, βυθίζοντας το κεφάλι της στο νερό. Συγχρόνως στο χώρο εισβάλλει ένας ιερέας ο οποίος ακινητοποιεί τον άντρα και τον γρονθοκοπεί.

Στην τελευταία σκηνή εμφανίζεται ένας άλλος άνδρας ο οποίος αρπάζει βίαια από το λαιμό μια γυναίκα και προσπαθεί να τη στραγγαλίσει. Ταυτόχρονα κάνει την εμφάνιση της μια κοπέλα η οποία τον απειλεί με τη χρήση όπλου να αφήσει τη γυναίκα.

2. Στις **2.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**». **Η συγκεκριμένη σειρά δεν βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας** κατά παράβαση του κανονισμού **21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Λεπτομέρειες για τις σκηνές στο υποστοιχείο 1.

3. Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**».Ο σταθμός δεν μερίμνησε να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το ακριβές περιεχόμενο του επεισοδίου που παρακολουθούν, αφού η προειδοποίηση που δόθηκε (**Κ**), **δεν συνάδει με το περιεχόμενο του επεισοδίου, καθότι κατά τη διάρκεια του μεταδόθηκαν σκηνές βίας μη κατάλληλες για όλο το κοινό** κατά παράβαση του κανονισμού **21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**». Πριν από την έναρξη του επεισοδίου ο σταθμός

έδωσε την ακουστική προειδοποίηση «το πρόγραμμα που παρακολουθείτε είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση» και την οπτική ένδειξη (Κ). Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου, αφού **κατά τη διάρκεια του μεταδόθηκαν σκηνές βίας μη κατάλληλες για γενική παρακολούθηση** κατά παράβαση του κανονισμού **22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν **σκηνές βίας μη κατάλληλες για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών** κατά παράβαση του κανονισμού **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

6. Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκαν μέθοδοι προκλήσεως πόνου ή κακώσεως** κατά παράβαση του κανονισμού **26(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

7. Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου **μεταδόθηκε επικίνδυνη συμπεριφορά η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό** κατά παράβαση του κανονισμού **26(ια)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

8. Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν **σκηνές βίας που ήτο ενδεχόμενο να βλάψουν τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων** κατά παράβαση του κανονισμού **32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Στις **19.4.2005**, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου ζήτησε όπως παραχωρηθεί παράταση οχτώ ημερών στο σταθμό ούτως ώστε να του δοθεί η ευκαιρία να απαντήσει.

Η Αρχή σε απαντητική επιστολή της με ημερομ. **20.4.2005** έκανε δεκτό το αίτημα του σταθμού και του παραχώρησε παράταση οχτώ ημερών.

Σε επιστολή του ημερομ. **25.4.2005**, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου ανέφερε τα ακόλουθα:

«(...)1. Η καταγγελία δεν ευσταθεί και οι οκτώ κατηγορίες δεν στοιχειοθετούνται.

2. Η σειρά «Ιερό Πάθος» είναι σύμφωνα με το άρθρο 26(1) του Νόμου 7(Ι) του 1998 εκπομπή υψηλής ποιότητας, διεθνώς αναγνωρισμένη. Θα προσκομισθεί μαρτυρία εμπειρογνώμονα.

3. Το επί επισκόπηση και διερεύνηση επεισόδιο πρέπει να εξεταστεί μέσα στο σύνολο της σειράς. Αλλά και το ίδιο το επεισόδιο πρέπει να εξεταστεί στο σύνολο του υπό το πρίσμα της τέχνης και της υψηλής ποιότητας. Η θέση του σταθμού είναι ότι είναι ένα εξαιρετικό τηλεοπτικό έργο το οποίο θέτει ψηλά τον πήχυ όσον αφορά παρόμοιου είδους τηλεοπτικές σειρές λόγω της υψηλής ποιότητας, της σκηνοθεσίας, του σεναρίου, των εφφέ και της παραγωγής του εν γένει. Η καταγγελία με βάση το 26(1)(β) του Νόμου 7(Ι)/98 αφαιρεί από την κρίση σας την καλλιτεχνική θεώρηση του έργου. Και από μέτρο η υψηλή ποιότητα μετατρέπεται σε γύψο.

4. Η κατηγορία για παράβαση του κανονισμού 21(1) της Κ.Δ.Π 10/2000 είναι απαράδεκτη και αθεμελίωτη. Ο κανονισμός αυτός δεν ενέχει απαγορευτικό κανόνα και η Αρχή δεν μπορεί να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για δήθεν παραβίαση του.

5. Η κατηγορία για παραβίαση του κανονισμού 21(5) της Κ.Δ.Π 10/2000 δεν στοιχειοθετείται. Επαναλαμβάνω τη νομική θέση στην παρ. 4 ανωτέρω και τονίζω ότι με τον όρο «περιεχόμενα» εννοεί ο νομοθέτης το «είδος». Ο σταθμός εξασφάλισε την ενημέρωση της τηλεθέασης. Η κατηγορία επαναλαμβάνω είναι νόμω αλλά και ουσία αβάσιμη.

6. Η κατηγορία για παραβίαση του καν. 22(1) της Κ.Δ.Π 10/2000 είναι αθεμελίωτη και αστήρικτη. Επαναλαμβάνω τη νομική θέση στην παρ.4 ανωτέρω. Ο κανονισμός δεν θεσπίζει απαγορευτικό κανόνα.

7. Η κατηγορία για παραβίαση του κανονισμού 21(6) της Κ.Δ.Π 10/2000 είναι αστήρικτη και αθεμελίωτη. Ο κανονισμός αυτός δεν περιέχει απαγορευτικό κανόνα. Ο χαρακτήρας της διάταξης είναι παραινετικός. Αναφέρει: «οι σταθμοί εξασφαλίζουν». Αν προχωρήσετε, παραβιάζετε τη νομική αρχή *nullum crimen sine ipe*.

Η συμπεριφορά και το φρόνημα δεν ποινικοποιούνται *a priori* και κατά το δοκούν. Ο νομοθέτης υπήρξε σαφής και σοφός. Ο λειτουργός σας έχει διαβάσει λάθος τον κανονισμό. Λόγω της θέσης του έχει προιδεασθεί ότι όλοι είναι ένοχοι κτλ.

8. Η κατηγορία για παραβίαση του κανονισμού 26(β) της Κ.Δ.Π 10/2000 είναι απαράδεκτη νομικά. Ο κανονισμός είναι άσχετος με την εξεταζόμενη κατηγορία. Και έχει στοχεύσει «στη μη μετάδοση εκπομπών που για χάρη υποτιθέμενης ψυχαγωγίας προβάλλουν μεθόδους βίας». Πού είναι η ψυχαγωγία;

9. Η κατηγορία για παραβίαση του κανονισμού 26(ια) της ΚΔΠ 10/2000 πρέπει να απορριφθεί. Το «Ιερό Πάθος» είναι ψυχαγωγική εκπομπή; Ρωτώ τον λειτουργό σας. Αλλά τι σημαίνει επικίνδυνη συμπεριφορά; Η υιοθέτηση του Πίνακα Α από την Αρχή αβασάνιστα προκαλεί στον διοικούμενο ταλαιπωρία που απαγορεύεται από τον Ν.158(1)/1999.

10. Η κατηγορία για παραβίαση του κανονισμού 32(3)(α) της ΚΔΠ 10/2000 είναι επίσης απαράδεκτος. Ξεκινά από εσφαλμένη αφετηρία και καταλήγει στο κόψιμο του κεφαλιού.

Τονίζω ότι έχετε συγκεντρώσει συρροή οκτώ κατηγοριών για τους ίδιους ισχυρισμούς ανυπόστατων γεγονότων. Αυτό προσκρούει σε βασικές αρχές του διοικητικού δικαίου. Και μόνον για αυτόν τον λόγο πρέπει να απορριφθούν όλες.»

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **26.5.2006** κάλεσε τον σταθμό να παρευρεθεί στη συνεδρία της ημερομ. **7.6.2006** κατά την οποία θα εξεταζόταν η εν λόγω υπόθεση.

Σε επιστολή του ημερομ. **26.5.2006** ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου ζήτησε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου και παράδοση του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού.

Η Αρχή σε απαντητική της επιστολή ημερομ. **30.5.2006** πληροφόρησε τον σταθμό ότι έκανε δεκτό το αίτημα του και τον κάλεσε την **1.6.2006** στα γραφεία της για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου.

Την **1.6.2006** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Γιώργος Βαλιαντής προσήλθε στα γραφεία της Αρχής και επιθεώρησε το διοικητικό φάκελο της εν λόγω υπόθεσης.

Ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης σε επιστολή του ημερομ. **5.6.2006** ανέφερε τα ακόλουθα για σκοπούς υποβολής παραστάσεων:

«(...)Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό Αντέννα.

A) Αφαίρεση από το διοικητικό φάκελο ουσιωδών στοιχείων

Κατά την επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου βρέθηκε έγγραφο που έφερε τον τίτλο «Διερεύνηση Παραβάσεων». Στο έγγραφο αυτό, υπάρχει ένας χώρος όπου κανονικά καταγράφονται τα στοιχεία του παραπονούμενου (σε περίπτωση που υπάρχει παραπονούμενος). Στο χώρο αυτό λοιπόν υπάρχει κενό. Στο πόρισμα όμως της ερευνώσας λειτουργού ημερομ. 15.12.2004, αναφέρεται η ύπαρξη ενός παραπόνου. Η Αρχή οφείλει να κοινοποιήσει στο σταθμό κατά πόσον υπάρχει παραπονούμενος ή όχι και γιατί στο έγγραφο «Διερεύνηση Παραβάσεων» υπάρχει κενό. Το εάν υπάρχει ή όχι παραπονούμενος είναι ουσιώδες στοιχείο για την υπεράσπιση του σταθμού.

Σε περίπτωση που η Αρχή έχει σκοπό να επικαλεστεί το Νόμο 138(1)/2001, πρέπει να λάβει υπόψη της τα ακόλουθα:

Προσεκτική μελέτη του Νόμου 138(1)/2004 οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Αρχή υποχρεούται να μην αποκρύβει από το σταθμό οποιοδήποτε μέρος του διοικητικού φακέλου, ακόμη και αν σε αυτό καταγράφονται στοιχεία που αφορούν άμεσα ή έμμεσα το πρόσωπο του παραπονούμενου:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου 138(1)/2001, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα περιλαμβάνει και τη διάδοση και τη διαβίβαση αυτών.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου 138(1)/2001, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει ρητή συγκατάθεση του. Ο ορισμός της έννοιας «συγκατάθεση» δίδεται στο άρθρο 2: Σημαίνει, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση, του υποκειμένου των δεδομένων που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρη επίγνωση και με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν. Επομένως, η Αρχή θα είχε καταρχήν την **υποχρέωση να αναφέρει ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση ο συγκεκριμένος παραπονούμενος δεν έχει δώσει την συγκατάθεση του.**
3. Και να μην έχει δώσει όμως τη συγκατάθεση του ο παραπονούμενος, η Αρχή πάλι θα ήταν υπόχρεα να μην αφαιρέσει τα στοιχεία του από τους διοικητικούς φακέλους κάθε υπόθεσης, καθώς η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 5 του Νόμου 138(1)/2001, ορίζει ότι σε κάποιες περιπτώσεις η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Οι περιπτώσεις οι οποίες εφαρμόζονται στην περίπτωση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης είναι οι εξής:

α) «Όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από Νόμο»:

Η Αρχή είναι υποχρεωμένη βάσει του Νόμου 158(1)/99 να δίδει το δικαίωμα στους σταθμούς να λαμβάνουν γνώση του διοικητικού φακέλου, ούτως ώστε να τους δίνεται

ουσιαστικά το δικαίωμα της προηγούμενης ακροάσεως και Υπερασπίσεως. Η Αρχή έχει ήδη κρίνει ότι το δικαίωμα γνώσης του διοικητικού φακέλου πρέπει να δίνεται. Πρέπει λοιπόν το δικαίωμα αντί να δίνεται ουσιαστικά και απόλυτα χωρίς να ανευρίσκονται μέθοδοι για συστολή του, περικοπή του και αποδυνάμωση του. Η απόκρυψη οποιουδήποτε στοιχείου του διοικητικού φακέλου, πιθανόν να στερούσε από τον σταθμό την ευκαιρία να λάβει γνώση ενός σημαντικού για την Υπεράσπιση στοιχείου.

Η Αρχή λοιπόν είναι υποχρεωμένη να κοινοποιεί στον σταθμό οποιοδήποτε μέρος του διοικητικού φακέλου το οποίο αφορά και τον παραπονούμενο, ούτως ώστε να εκπληρώσει την υποχρέωση της που επιβάλλεται από το Νόμο 158(1)/99.

«Όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων».

Η διαβίβαση από την Αρχή προς το σταθμό των στοιχείων του παραπονούμενου και της περιγραφής που ο ίδιος έδωσε στην κατά τη γνώμη του ενδεχόμενη παράβαση, είναι απαραίτητα στοιχεία για το σταθμό προς σύνταξη της Υπεράσπισης του. Ο σταθμός (ως τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα) έχει έννομο συμφέρον να πληροφορηθεί όλα τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, διότι είναι ήδη καταγγελλόμενος και οιοονεί κατηγορούμενος. Το έννομο αυτό συμφέρον του σταθμού είναι μάλιστα υπέρτερο του δικαιώματος του παραπονούμενου να μην διαρρεύσει το όνομα του ή άλλο προσωπικό του δεδομένο, καθώς ο σταθμός έχει κάθε δικαίωμα να γνωρίζει οποιοδήποτε στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί προς υπεράσπιση του. Έχει επίσης δικαίωμα να γνωρίζει, μεταξύ άλλων, και την πρόθεση του κάθε παραπονούμενου:

Καταγγέλλει καλή τη πίστη ή αντιπροσωπεύει ξένα συμφέροντα;

Εξάλλου, εάν ο ίδιος ο παραπονούμενος έδωσε επωνύμως την καταγγελία του, αυτομάτως συνεπάγεται ότι ο ίδιος αποδυνάμωσε ήδη το πιο πάνω δικαίωμα του. Κάθε παραπονούμενος μπορεί κάλλιστα να υποβάλει το παράπονο του ανώνυμα.

Βάσει των πιο πάνω, καθίσταται αντιληπτό ότι η Αρχή υποχρεούται να αφήνει τον σταθμό να λαμβάνει γνώση όλου του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου κάθε υπόθεσης.

Β.Εξέταση των ισχυριζόμενων παραβάσεων:

Στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν καταγγελίες εναντίον του σταθμού καθόσον αφορά τη σειρά «Ιερό Πάθος».

Οι καταγγελίες αφορούν ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/98 και των κανονισμών 21(1), 21(5), 21(6), 22(1), 26(β), 26(ια) και 33(2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.ΔΠ 10/2000).

1) Ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του Νόμου 7(Ι)/98:

«26.—Οι εκπομπές κάθε αδειούχου σταθμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές της υψηλής ποιότητας.»

Για να στοιχειοθετηθεί παράβαση της παραπάνω διατάξεως, η Αρχή έχει το βάρος να αποδείξει ότι η τηλεοπτική σειρά « Ιερό Πάθος» δεν διέπεται από τις αρχές της υψηλής ποιότητας.

Παρατηρείται ότι η Αρχή απέτυχε να συγκεκριμενοποιήσει τον τρόπο με τον οποίο κατά τη γνώμη της θα μπορούσε εν προκειμένω να έχει παραβεί ο σταθμός την αρχή της υψηλής ποιότητας.

Άνευ βλάβης της πιο πάνω θέσης μας, υποστηρίζουμε περαιτέρω ότι για να εξετασθεί το κατά πόσον τηλεοπτικό έργο παρουσιάζει «υψηλή ποιότητα», πρέπει το έργο αυτό να ιδωθεί σαν έργο τέχνης και να διαπιστωθεί μετέπειτα ότι από τη σκοπιά της «τέχνης» και μόνο είναι χαμηλού επιπέδου. Καθόσον δεν αφορά την εξεταζόμενη περίπτωση, έπρεπε το έργο να εξετασθεί στην ολότητα του και όχι να απομονώνεται ένα συγκεκριμένο επεισόδιο της σειράς. Θέση μας είναι ακριβώς ότι η συγκεκριμένη σειρά ως σύνολο είναι ένα εξαιρετικό τηλεοπτικό έργο το οποίο θέτει ψηλά τον πήχυ όσον αφορά παρόμοιου είδους τηλεοπτικές σειρές, χάριν στην υψηλή ποιότητα της σκηνοθεσίας του, του σεναρίου, των εφέ και της παραγωγής του εν γένει.

Από την καταγγελία του σταθμού για παράβαση του άρθρου 26(1)(β), με την αιτιολογία ότι σε συγκεκριμένο επεισόδιο της σειράς υπήρχαν σκηνές βίας, συνάγεται ότι η Αρχή έχει δώσει τη δική της ερμηνεία στην έννοια της «ποιότητας» περιλαμβάνοντας σε αυτή το περιεχόμενο ενός έργου και αφαιρώντας από αυτή την πτυχή της καλλιτεχνικής άποψης ενός έργου.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η πρώτη αυτή κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμη.

2) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 21(1) της ΚΔΠ 10/2000:

«Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα , ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας »

Είναι προφανές ότι ο κανονισμός 21(1) της ΚΔΠ 10/2000, δεν ενέχει απαγορευτικό κανόνα και η Αρχή δεν μπορεί να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για δήθεν παραβίαση αυτού.

Άνευ βλάβης της πιο πάνω θέσης μας, υποστηρίζουμε περαιτέρω ότι η τηλεοπτική σειρά «Ιερό Πάθος» ευρίσκεται σε ποιοτικό επίπεδο που συνάδει με την κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και της πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας καθώς πρόκειται για έργο που διακρίνεται για την σκηνοθεσία του, την πολυπλοκότητα και την ευρηματικότητα του σεναρίου του και των ψηλών νοημάτων τα οποία εντοπίζονται μόνο εφόσον το έργο ιδωθεί στο σύνολο του και δεν κατατεμαχίζεται στα επιμέρους επεισόδια του. Η αρχή (αφού προσδώσει πρώτα σαφές περιεχόμενο στις αόριστες-αξιολογικές έννοιες κοινωνική αποστολή, ποιοτικό επίπεδο), έχει το βάρος να αποδείξει το αντίθετο.

3) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 21(5) ΚΑΠ 10/2000:

«Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν».

Με κανένα τρόπο δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί παράβαση αυτού του κανονισμού για τον εξής απλούστατο λόγο:

Με τον κανονισμό αυτό ο Νομοθέτης θέλει να υποχρεώσει τους σταθμούς να ενημερώνουν με οποιονδήποτε τρόπο τους τηλεθεατές για το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

Θέση μας είναι ότι ο σταθμός διασφάλισε με κάθε δυνατό τρόπο ότι οι τηλεθεατές θα ήταν ενήμεροι και για το είδος του συγκεκριμένου προγράμματος και για την υπόθεση του έργου και ειδικότερα την υπόθεση του συγκεκριμένου επεισοδίου, τόσο με τις διαφημίσεις του έργου αυτού από τον ίδιο τον σταθμό, όσο και από την περίληψη του κάθε επεισοδίου που αποστέλλεται εβδομαδιαίως στα διάφορα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά.

Ανευ βλάβης των πιο πάνω, υιοθετούμε όλα όσα έχουμε αναφέρει επί της ουσίας των καταγγελιών 2 και 3.

Επομένως, η τρίτη αυτή κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως νόμο αλλά και ως ουσία αβάσιμη.

4) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 22(1) ΚΑΠ 10/2000:

«Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές -

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα

ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά-(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής-(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για

προγράμματα κατάλληλα για γενική

παρακολούθηση· (ii)

(12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για

προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των

δώδεκα ετών

(15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για

προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των

δεκαπέντε ετών

(18)σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για

προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των

δεκαοκτώ ετών

(A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»

Ισχύουν εν προκειμένω όσα έχω αναφέρει σε σχέση με την δεύτερη κατηγορία. Ο κανονισμός 22(1) της ΚΔΠ 10/2000, δεν ενέχει απαγορευτικό κανόνα και η Αρχή δεν μπορεί να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για δήθεν παραβίαση αυτού.

Άνευ βλάβης της πιο πάνω θέσης μας, είναι η θέση μας ότι η επίδικη εκπομπή ήταν κατάλληλη για γενική παρακολούθηση, για όλους τους λόγους στους οποίους έχω αναφερθεί πιο πάνω (Για την ερμηνεία της έννοιας «κατάλληλη», γίνεται εκτενής αναφορά και ανάλυση παρακάτω).

Επομένως κατ' ουδένα τρόπο δεν συντρέχει παραβίαση της διάταξης αυτής και η τρίτη κατηγορία είναι και **απαράδεκτη, και νόμω και ουσία αβάσιμη.**

5) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 21(6) ΚΔΠ 10/2000:

«Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών»

Καταρχήν έχω να παρατηρήσω ότι ούτε αυτός ο κανονισμός ενέχει απαγορευτικό κανόνα.

Άνευ βλάβης των πιο πάνω, θέση μας είναι ότι το συγκεκριμένο επεισόδιο δεν περιείχε οποιαδήποτε σκηνή η οποία να μην ήταν « κατάλληλη» για παρακολούθηση από οποιαδήποτε κατηγορία τηλεθεατών.

Το συγκεκριμένο επεισόδιο δεν περιλάμβανε σκηνές υπερβολικής βίας ούτε σκηνές πιο βίαιες από άλλες σειρές που μεταδίδονται στην οικογενειακή ζώνη.

Το συγκεκριμένο επεισόδιο δεν περιλάμβανε σκηνές υπερβολικής βίας ούτε σκηνές πιο βίαιες από άλλες σειρές που μεταδίδονται στην οικογενειακή ζώνη.

Το πιο πάνω συγκριτικό κριτήριο το χρησιμοποιούμε για να δείξουμε το εξής:

Η κρίσιμη έννοια «κατάλληλα», πρέπει να ερμηνεύεται βάσει των σύγχρονων κοινωνικών αντιλήψεων και βάσει της σημερινής πραγματικότητας. Στη σημερινή εποχή η ωμή βία είναι καθημερινό φαινόμενο, μαστιίζει την εποχή μας και δεν αφήνει κανένα ασυγκίνητο. Από την άλλη, κανένας δεν μένει ανήμερος του τι συμβαίνει τριγύρω του. Όλοι οι κοινωνοί, ακόμα και άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών, ζουν, βιώνουν και βλέπουν καθημερινά φαινόμενα βίας. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι η πολιτεία πρέπει να πάψει να επιδιώκει να προστατεύει τους ανηλίκους εφαρμόζοντας προληπτικά μέτρα, τα οποία στόχο

θα έχουν την αποτροπή των ανηλίκων από την παρακολούθηση στην τηλεόραση αλλά και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας γενικότερα, φαινομένων βίας. Το παραδεκτό όμως γεγονός ότι η σημερινή κοινωνία έχει αλλάξει άρδην, και οι ανήλικοι όχι μόνο μπορούν να αντικρύσουν οπουδήποτε φαινόμενα έξαρσης της βίας, αλλά έχουν και σε μεγάλο βαθμό εξοικειωθεί με αυτά, τείνει στο να αναγκάζει πια πολιτειακά όργανα και αρχές, όπως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, να λαμβάνουν υπόψη τους τη σύγχρονη πραγματικότητα και να ερμηνεύουν έννοιες όπως η πιο πάνω, βάσει ακριβώς των σύγχρονων αντιλήψεων.

Στο συγκεκριμένο επεισόδιο έχουν προβληθεί όντως οι επίδικες σκηνές, αλλά αν κάποιος δει όλο το επεισόδιο και δεν απομονώσει τις επίδικες αυτές σκηνές, εύκολα μπορεί να καταλάβει ότι στο τέλος της μέρας, ο τηλεθεατής δεν νιώθει εκείνο το δυσάρεστο συναίσθημα που θα ένιωθε αν παρακολουθούσε σκηνές ωμής βίας, αλλά του μένει ακριβώς η εντύπωση ότι πρόκειται απλά για ψεύτικες σκηνές μιας κατά τα άλλα ευχάριστης σαπουνόπερας. Το βέβαιο είναι ότι πρόκειται απλά για ψεύτικες σκηνές μιας κατά τα άλλα ευχάριστης σαπουνόπερας. Το βέβαιο είναι ότι ακόμα και μικρά παιδιά έχουν δει πολύ χειρότερες σκηνές βίας στη ζωή και στην τηλεόραση (ακόμα και εκτός οικογενειακής ζώνης, ακόμα και σε παιδικά προγράμματα και κινούμενα σχέδια), τόσο πραγματικές όσο και αληθοφανείς, (σε αντίθεση με τις επίδικες οι οποίες εύκολα μπορεί να διαγνώσει κάποιος ότι είναι ψεύτικες) και επομένως βάσει ακριβώς των σύγχρονων αντιλήψεων κανένας δεν μπορεί να πει ότι προγράμματα σαν το επίδικο δεν είναι κατάλληλα για γενική παρακολούθηση. Η αρχή έχει το βάρος να αποδείξει το αντίθετο.

Τέλος, να αναφέρουμε και το εξής αξιοσημείωτο: ο κανονισμός 21(6), αναφέρεται σε «κατάλληλα προγράμματα», ενώ στις λεπτομέρειες κατηγορίας που παρατίθενται, φαίνεται ότι η Αρχή καταγγέλλει τελικώς το σταθμό για «μη κατάλληλες σκηνές». Είναι προφανές ότι με κανένα τρόπο δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί αδίκημα από το σταθμό, από τη στιγμή που η αρχή **διαβάσει λάθος τον κανονισμό** και βάζοντας σε αυτόν διαφορετικά, λανθασμένα συστατικά στοιχεία. Από το ουσιαστικότατο αυτό «λάθος» της Αρχής, τεκμηριώνεται και η πιο πάνω θέση μας, ο'τι για να στοιχειοθετηθεί παραβίαση του εν λόγω κανονισμού από το σταθμό, θα πρέπει να αποδειχθεί ότι το **πρόγραμμα** (δηλαδή το συγκεκριμένο επεισόδιο) **στην ολότητα του** δεν ήταν κατάλληλο και **όχι οι συγκεκριμένες σκηνές**. Και θέση μας εξακολουθεί να είναι ότι εάν οποιοσδήποτε δει όλο το επεισόδιο και δεν απομονώσει τις επίδικες αυτές σκηνές, στο τέλος της μέρας, δεν θα νιώσει εκείνο το δυσάρεστο συναίσθημα που θα ένιωθε αν παρακολουθούσε σκηνές ωμής βίας, αλλά του μένει ακριβώς η ευχάριστη εντύπωση που αφήνει μια ευχάριστη σαπουνόπερα.

Όλα τα πιο πάνω καταδεικνύουν ότι η πέμπτη αυτή κατηγορία είναι και απαράδεκτη και νόμω και ουσία αβάσιμη.

6) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 26(β) ΚΑΠ 10/2000:

«Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύεται η προβολή ασυνήθιστων εργαλείων ή μεθόδων προκλήσεως πόνου ή κακώσεως, ιδίως όταν είναι εύκολη η απομίμηση.»

Στις λεπτομέρειες της κατηγορίας που παραθέτει η Αρχή, αναγράφεται ότι κατά τη διάρκεια του επεισοδίου «προβλήθηκαν μέθοδοι προκλήσεως πόνου ή κακώσεως.»

Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί παράβαση του κανονισμού καθώς αυτός είναι άσχετος με την εξεταζόμενη περίπτωση: Ο κανονισμός αυτός στοχεύει στη μη μετάδοση εκπομπών που για χάριν υποτιθέμενης ψυχαγωγίας προβάλλουν μεθόδους βίας. Παραδείγματος χάριν απαγορεύεται σε μια πρωινή ψυχαγωγική εκπομπή να φιλοξενηθεί ένας δάσκαλος πολεμικών τεχνών και να διδάσκει μεθόδους με τις οποίες μπορείς να προκαλέσεις πόνο στον άλλο ή κακώσεις.

Δεν μπορεί επίσης να στοιχειοθετηθεί παράβαση του κανονισμού αυτού και για ένα άλλο βασικό λόγο. Ο νομοθέτης όταν θεσπίζει τέτοιου είδους διατάξεις, έχει ως σκοπό να εμποδίσει τη μετάδοση μεθόδων πόνου που είναι άγνωστες και ασυνήθιστες στην κοινωνία. Ισχύουν δηλαδή όσα έχω αναφέρει στην 5^η υπό εξέταση κατηγορία, ότι κριτήριο κάθε φορά είναι οι σύγχρονες κοινωνικές αντιλήψεις. Και θέση του σταθμού εξακολουθεί να είναι ότι στο συγκεκριμένο επεισόδιο, δεν έχουν μεταδοθεί οποιεσδήποτε σκηνές οι οποίες είναι ξένες προς την καθημερινή μας ζωή, ούτε και υπερβολικές σε σχέση με όσα καθημερινώς προβάλλει η τηλεόραση και σε ψυχαγωγικές εκπομπές και εντός της οικογενειακής ζώνης.

Για τους λόγους αυτούς, η έκτη αυτή κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη.

7) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 26(ια) ΚΑΠ 10/2000:

«Απαγορεύεται η μετάδοση επικίνδυνης συμπεριφοράς, η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό και οπωσδήποτε απαγορεύεται εντός οικογενειακής ζώνης.»

Η «επικίνδυνη συμπεριφορά» αποτελεί επίσης αόριστη αξιολογική έννοια, η οποία πρέπει να ερμηνεύεται βάσει των σύγχρονων κοινωνικών αντιλήψεων. Ισχύουν λοιπόν όλα όσα έχω αναφέρει στις κατηγορίες 5 και 6: Στο επίδικο επεισόδιο, δεν έχει μεταδοθεί οποιαδήποτε συμπεριφορά η οποία θα οδηγούσε το κοινό να τη μιμηθεί, αφού τέτοιες συμπεριφορές δεν είναι ξένες προς το κοινό της σύγχρονης εποχής. Και σκοπός του Νομοθέτη δεν είναι να απαγορεύσει γενικά τη μετάδοση συμπεριφορών που ενέχουν το στοιχείο της επικινδυνότητας γενικά και αόριστα, αλλά και να προστατεύσει το κοινό από την παρακολούθηση συμπεριφορών οι οποίες μέχρι τότε του ήταν άγνωστες και επομένως χάριν αυτής της παρακολούθησης παρακινείται για πρώτη φορά να υποπέσει σε παρόμοια συμπεριφορά, μιμούμενος συμπεριφορά που ακριβώς μέχρι τότε ήταν άγνωστη σε αυτόν.

Για τους λόγους αυτούς και η 7^η αυτή κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη.

8) Ισχυριζόμενη παράβαση του Κανονισμού 32(3)(α) ΚΑΠ 10/2000

«Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σε αναφορές ή θέματα με κεντρικό αντικείμενο το σεξ και ανάλογες μεταδόσεις τέτοιων δραστηριοτήτων σε ρεπορτάζ που ενσωματώνεται σε δελτία ειδήσεων, ενημερωτικές εκπομπές ή εκπομπές με ανθρώπινες ιστορίες (reality shows), λαμβάνουν υπόψη την τοποθέτηση της εν λόγω εκπομπής είτε εντός είτε εκτός οικογενειακής ζώνης και κάνουν τις αναγκαίες αναπροσαρμογές.»

Θέση μας εξακολουθεί να είναι ότι το «ενδεχόμενο της βλάβης» που πρέπει να υπάρχει για να στοιχειοθετηθεί παράβαση του πιο πάνω κανονισμού πρέπει να εξετασθεί σε συνάρτηση με τις σύγχρονες κοινωνικές αντιλήψεις και τη σύγχρονη πραγματικότητα. Επαναλαμβάνουμε σχετικά όλα όσα έχουμε αναφέρει στην υπό εξέταση κατηγορία 5, πιο πάνω.

Για τους λόγους αυτούς και η τελευταία αυτή κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη.

Η τηλεοπτική σειρά «ΙΕΡΟ ΠΑΘΟΣ» έχει χαρακτηριστεί διεθνώς αριστούργημα και ουδεμία κύρωση έχει επιβληθεί από οιαδήποτε ρυθμιστική αρχή ή Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης σε καμία χώρα.

Ο σταθμός ικανοποιείται με τις σημερινές του παραστάσεις και δεν θα παραστεί στην ακρόαση στις 7.6.2005.»

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού και κατόπιν της παρακολούθησης της βιντεοκασέτας με το συγκεκριμένο επεισόδιο, κρίνουμε ότι:

Στις 2.12.2004 μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς **«Ιερό Πάθος»**. **Το συγκεκριμένο επεισόδιο δεν διέπεται από τις αρχές της υψηλής ποιότητας** κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικού και Τηλεοπτικού Σταθμού Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) **(υποστοιχείο 1)**

Στις 2.12.2004 μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς **«Ιερό Πάθος»**. **Η συγκεκριμένη σειρά δεν βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας** κατά παράβαση του κανονισμού **21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000). **(υποστοιχείο 2)**

Στις 02.12.2004 μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς **«Ιερό Πάθος»**. Ο σταθμός δεν μερίμνησε να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το ακριβές περιεχόμενο του επεισοδίου που παρακολουθούν, αφού η προειδοποίηση που δόθηκε **(Κ)**, **δεν συνάδει με το περιεχόμενο του επεισοδίου, καθότι κατά τη διάρκεια του μεταδόθηκαν σκηνές βίας μη**

κατάλληλες για όλο το κοινό κατά παράβαση του κανονισμού **21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).(υποστοιχείο 3)

Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**». Πριν από την έναρξη του επεισοδίου ο σταθμός έδωσε **την ακουστική προειδοποίηση «το πρόγραμμα που παρακολουθείτε είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση» και την οπτική ένδειξη (Κ)**. Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου, αφού **κατά τη διάρκεια του μεταδόθηκαν σκηνές βίας μη κατάλληλες για γενική παρακολούθηση** κατά παράβαση του κανονισμού **22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).(υποστοιχείο 4)

Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν **σκηνές βίας μη κατάλληλες για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών** κατά παράβαση του κανονισμού **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).(υποστοιχείο 5)

Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», **κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν μέθοδοι προκλήσεως πόνου ή κακώσεως** κατά παράβαση του κανονισμού **26(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).(υποστοιχείο 6)

Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου **μεταδόθηκε επικίνδυνη συμπεριφορά η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό** κατά παράβαση του κανονισμού **26(ια)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).(υποστοιχείο 7)

Στις **02.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00 -18.00**, μεταδόθηκε από τον σταθμό επεισόδιο της λατινοαμερικάνικης σειράς «**Ιερό Πάθος**», κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν **σκηνές βίας που ήτο ενδεχόμενο να βλάψουν τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων** κατά παράβαση του κανονισμού **32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).(υποστοιχείο 8)

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του σταθμού ότι η Αρχή είναι υποχρεωμένη να κοινοποιεί στο σταθμό οποιοδήποτε μέρος του διοικητικού φακέλου το οποίο αφορά και τον παραπονούμενο, η Αρχή επισημαίνει ότι τα προσωπικά στοιχεία του παραπονούμενου ουδεμία χρήση έχουν στο σταθμό και ούτε είναι ουσιώδη στην παρούσα υπόθεση. Η Αρχή

δεν αφαιρεί οτιδήποτε από τους Διοικητικούς Φακέλους Υποθέσεων, πέραν της αφαίρεσης των προσωπικών δεδομένων (ονόματος, διεύθυνσης και τηλεφώνου) τυχόν παραπονούμενων πολιτών.

Η Αρχή δεν κάνει δεκτούς τους ισχυρισμούς του σταθμού σε σχέση με τις παραβάσεις του άρθρου **26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 και του κανονισμού **21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), όπως διατυπώνονται στην επιστολή του Δικηγόρου του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδη ημερομ. **5.6.2006** και επισημαίνονται τα εξής:

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς ότι πρόκειται για εξαίσια, υψηλής ποιότητας τηλεοπτική παραγωγή, η οποία θέτει ψηλά τον πήχη που αφορά παρόμοιου είδους εκπομπές χάριν στην υψηλή ποιότητα της σκηνοθεσίας, των επίκαιρων θεμάτων που αναλύονται και την ακριβή παραγωγή, η Αρχή θεωρεί ότι η ποιότητα μιας εκπομπής αυτού του είδους και πολύ περισσότερο η υψηλή ποιότητα όπως απαιτεί ο Νόμος καθορίζεται από το σύνολο των χαρακτηριστικών της. Δεν καθορίζεται μόνο από τα εξωτερικά χαρακτηριστικά της όπως την άρτια ενδεχομένως σκηνοθεσία και την ακριβή παραγωγή, αλλά εξίσου ή ακόμη πιο σημαντικά από το ουσιαστικό περιεχόμενο της και από τις σκηνές τις οποίες προβάλλει.

Σύμφωνα με την έρευνα που διεξήχθη από την εταιρία RAI CONSULTANTS για λογαριασμό της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου σχετικά με τα κριτήρια ποιότητας στο κυπριακό ραδιοτηλεοπτικό πεδίο, η κακή ποιότητα φαίνεται μεταξύ άλλων και από¹:

- Την προβολή σκηνών βίας και σεξουαλικού περιεχομένου
- Τη χρήση ανάρμοστης γλώσσας
- Τις φτωχές και κακές τοπικές παραγωγές.
- Τον κακό προγραμματισμό στις ώρες προβολής
- Την έλλειψη αντικειμενικότητας
- Την παραβίαση της ιδιωτικής ζωής

Είναι φανερό ότι όλα τα πιο πάνω αφορούν στο περιεχόμενο των εκπομπών και όχι στα τεχνικά χαρακτηριστικά τους.

Η κοινή αντίληψη αλλά και η αντίληψη ειδικών για το πού αναφέρεται η ποιότητα, όπως έχει αποτυπωθεί στην προαναφερθείσα έρευνα συνάδει με την αντίληψη της Αρχής αλλά και το πνεύμα του Νομοθέτη, ο οποίος δεν περιορίζει την ποιότητα στον τεχνικό μόνο τομέα.

Το επίδικο επεισόδιο είναι υποβαθμισμένο ποιοτικά όσον αφορά το περιεχόμενο του.

Κατ'επέκταση μια ποιοτικά υποβαθμισμένη εκπομπή δεν μπορεί να ευρίσκεται στο επίπεδο εκείνο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Η υψηλή ποιότητα, η κοινωνική αποστολή και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας δεν εξυπηρετούνται από το επίδικο επεισόδιο κατά τη διάρκεια του οποίου προβάλλονται

¹ Έρευνα RAI CONSULTANTS για τα κριτήρια ποιότητας στο ραδιοτηλεοπτικό πεδίο (σελ. 132-133)

αρκετές σκηνές βίας με χτυπήματα στο κεφάλι, απόπειρες στραγγαλισμού, απειλές με τη χρήση όπλου, ένοπλοι ιερείς που επιδίδονται σε γρονθοκοπήματα και γενικά προβολή βίας και αντιβίας.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του σταθμού ότι οι κανονισμοί **21(1)**, **22(1)**, **21(5)** και **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), δεν ενέχουν απαγορευτικό κανόνα και η Αρχή δεν μπορεί να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για δήθεν παραβιάσεις αυτών, η Αρχή επισημαίνει ότι από τη γραμματική και τεολογική ερμηνεία του κάθε κανονισμού ξεχωριστά και το προστακτικό της διατύπωσης του προκύπτει σαφέστατα ότι πρόθεση του νομοθέτη είναι η θέσπιση προνοιών τις οποίες οι σταθμοί υποχρεούνται να τηρούν και να εφαρμόζουν προβαίνοντας στις ανάλογες εκάστοτε ενέργειες.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού σε σχέση με τον κανονισμό **21(6)** ότι το πρόγραμμα ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό για τους λόγους που ήδη έχει αναφέρει πιο πάνω.

Οι ισχυρισμοί του σταθμού ότι θα πρέπει να αποδειχθεί ότι το πρόγραμμα στην ολότητα του δεν ήταν κατάλληλο και όχι η συγκεκριμένη σκηνή, δεν μας βρίσκει σύμφωνους.

Το πρόγραμμα αποτελείται από επιμέρους σκηνές και εάν κάποιες ή κάποια από τις επιμέρους σκηνές είναι μη κατάλληλες για γενική παρακολούθηση, τότε ολόκληρο το πρόγραμμα καθίσταται ακατάλληλο. Όταν ένα πρόγραμμα μεταδίδεται εντός οικογενειακής ζώνης, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε το πρόγραμμα τόσο στην ολότητα του όσο και στα επιμέρους στοιχεία του να είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση. Εξάλλου όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι ο τηλεθεατής δεν αποκομίζει στο τέλος, παρά τις επιμέρους σκηνές, δυσάρεστο συναίσθημα, η Αρχή θεωρεί ότι η επίδραση των σκηνών κάθε προγράμματος είναι διαφορετική για τον καθένα με βάση την ηλικία, τις εμπειρίες και την εν γένει ωριμότητα του και για αυτό το λόγο ο νομοθέτης θέλησε να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα που περιέχουν σκηνές που είναι δυνατό να τα βλάψουν.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό του σταθμού ότι δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί παράβαση του κανονισμού **26(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) επειδή ο κανονισμός αυτός στοχεύει στη μη μετάδοση εκπομπών που για χάρη υποτιθέμενης ψυχαγωγίας προβάλλουν μεθόδους βίας, όπως π.χ ένας δάσκαλος πολεμικών τεχνών σε μια πρωινή ψυχαγωγική εκπομπή, επισημαίνουμε ότι ο κανονισμός δεν αναφέρεται μόνο σε συγκεκριμένες μεθόδους προκλήσεως πόνου αλλά γενικά σε όλες τις σκηνές βίας που προβάλλονται από ψυχαγωγικές εκπομπές και η απομίμηση τους είναι εύκολη.

Οι ισχυρισμοί του σταθμού αναφορικά με την παράβαση των κανονισμών **21(6)**, **26(β)** και **26(ια)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Ο ισχυρισμός ότι « τέτοιες συμπεριφορές δεν είναι ξένες προς το κοινό της σύγχρονης εποχής», δεν αποτελεί δικαιολογία για την μετάδοση σκηνών βίας από τους τηλεοπτικούς σταθμούς.

Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και ιδιαίτερα η τηλεόραση ασκούν σημαντική επίδραση στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών και η γνωσιολογική, νοητική, ψυχολογική και σωματική τους ανάπτυξη δεν είναι σε επίπεδο που να τους επιτρέπει να σταθμίσουν όσα παρακολουθούν στα Μέσα. Το γεγονός ότι τέτοιες συμπεριφορές δεν είναι ξένες στη σύγχρονη κοινωνία δεν δικαιολογεί την αναπαραγωγή τους από τα ΜΜΕ και μάλιστα εντός οικογενειακής ζώνης, λαμβανομένης μάλιστα υπόψη της μεγενθυντικής δύναμης που έχει το τηλεοπτικό πρόγραμμα και της επίδρασης που ασκεί στον τηλεθεατή ο οποίος υποχρεωτικά αφοσιώνεται στην παρακολούθηση του προγράμματος.

Η Αρχή θεωρεί ότι η εν λόγω εκπομπή η οποία μεταδόθηκε στις **2.12.2004** μεταξύ των ωρών **17.00-18.00**, εντός οικογενειακής ζώνης, ήταν μη κατάλληλη για ανηλίκους κάτω των δεκαπέντε ετών, καθότι περιείχε σκηνές βίας

Ο παραλληλισμός που κάνει ο σταθμός με τις σκηνές βίας στην πραγματική ζωή και τις επίδικες σκηνές βίας, καθώς και ο ισχυρισμός του ότι τα παιδιά έχουν εξοικειωθεί με τη βία καθότι αποτελεί καθημερινό φαινόμενο, είναι ατυχής.

Η τηλεόραση αποτελεί ένα ηλεκτρονικό μέσο επιμόρφωσης, ενημέρωσης και ψυχαγωγίας το οποίο συγκεντρώνει και ασκεί τεράστια και πολύπλευρη δύναμη. Επηρεάζει τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, τη συμπεριφορά του πολίτη και τη διαμόρφωση συνειδήσεων, προτύπων και ιδεολογιών και δεν πρέπει με κανένα τρόπο να λειτουργεί αρνητικά και να αντικατοπτρίζει με οποιοδήποτε τρόπο την άσχημη πλευρά της πραγματικότητας.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό του σταθμού ότι με τον όρο «περιεχόμενο» εννοείται το είδος του προγράμματος, η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό. Από τη γραμματική και μόνο ερμηνεία του κανονισμού 21(5), είναι φανερό ότι ο νομοθέτης αναφέρεται στο περιεχόμενο που ο ακροατής ή τηλεθεατής παρακολουθεί. Περαιτέρω, ο όρος «περιεχόμενο» αναφέρεται στο αν ένα πρόγραμμα είναι κατάλληλο ή μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση και όχι στο είδος του, δηλαδή στο κατά πόσον πρόκειται για ενημερωτική εκπομπή, για ντοκιμαντέρ ή διαφήμιση. Τέλος, όσον αφορά τις γραπτές προειδοποιήσεις που ο σταθμός υποχρεώνεται να κάνει στον τύπο, τις οποίες ο σταθμός επικαλείται, ο νομοθέτης κάνει ειδικές πρόνοιες στον κανονισμό 22(1)(α).

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(β) (υποστοιχείο 1)** και των κανονισμών **21(1) (υποστοιχείο 2)**, **21(5) (υποστοιχείο 3)**, **22(1) (υποστοιχείο 4)**, **21(6) (υποστοιχείο 5)**, **26(β) (υποστοιχείο 6)**, **26(ια) (υποστοιχείο 7)** και **32(3)(α) (υποστοιχείο 8)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε **δεκατέσσερις (14)** μέρες από τη λήψη της παρούσας επιστολής. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Α.Σ.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 53/2005(1))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ
«ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 24 Σεπτεμβρίου, 2007

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ. Νίκος Παπαμιχαήλ, κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Μαρίας Δωρίτη και κ. Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

Εκ μέρους του Σταθμού: Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Δικηγόρος του σταθμού κ. Λουκής Παπαφίλιππου και οι Δικηγόροι του σταθμού κ.κ Γιώργος Βαλιαντής και κ. Χριστάκης Χριστοφίδης.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 7 Ιουνίου 2006, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(β)** και των κανονισμών **21(1)**, **21(5)**, **21(6)**, **22(1)**, **26(β)**, **26(ια)** και **32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

26(1)(β) *Οι εκπομπές κάθε αδειούχου σταθμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές της υψηλής ποιότητας.*

Οι πιο πάνω κανονισμοί αναφέρουν:

21(1) *Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.*

21(5) *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο των προγραμμάτων που παρακολουθούν.*

21(6) *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

22(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά

β) Ακουστική, (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής

γ) Οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- vi. (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση
- vii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών
- viii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών
- ix. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοχτώ ετών
- x. (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου

26(β) Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύεται η προβολή ασυνήθιστων εργαλείων ή μεθόδων προκλήσεως πόνου ή κακώσεως, ιδίως όταν είναι εύκολη η απομίμηση.

26(ια) Απαγορεύεται η μετάδοση επικίνδυνης συμπεριφοράς, η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό και οπωσδήποτε απαγορεύεται εντός οικογενειακής ζώνης.

32(3)(α) Απαγορεύεται η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα των προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά την διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **11.12.2006** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφίλιππου σε απαντητική του επιστολή ημερομ. **4.1.2007** ανέφερε τα ακόλουθα για σκοπούς επιβολής κυρώσεων:

«(...) Με επιστολή της ημερομ. 11.12.2006 η Αρχή κοινοποίησε στο σταθμό την απόφαση της ημερομ. 7.6.2006, σύμφωνα με την οποία ο σταθμός κρίθηκε ένοχος για παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του Ν. 7(Ι)/98, και των κανονισμών 21(1), 21(5), 21(6), 22(1), 26(β), 26(ια) και 32(3)(α) της ΚΔΠ 10/2000 και με την οποία τον καλούσε όπως υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Ο σταθμός επιθυμεί να αναφερθεί στο ιστορικό της διαδικασίας αυτής:

1. Η Αρχή δεν έχει λάβει υπόψη της το πραγματικό και νομικό υπόβαθρο που ο σταθμός υπέβαλε:

- Με τη γραπτή του αγόρευση επί της ουσίας των επίδικων κατηγοριών, ημερ. 25.4.2005,
- Με την εκτενέστερη γραπτή του αγόρευση επί της ουσίας ημερ. 5/6/2006, με την οποία ο σταθμός υπέβαλε και προδικαστικές ενστάσεις οι οποίες στηρίζονταν σε γεγονότα που περιήλθαν στην αντίληψη του σταθμού μετά από την επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου την 1/6/2006, βάσει του οποίου ο σταθμός έχει ήδη αποδείξει ότι όλες οι κατηγορίες είναι απαράδεκτες και αβάσιμες.

2) Η Αρχή στερείται αρμοδιότητας και ενεργεί παράνομα.

3) Η Αρχή ενεργούσε με παράνομη συγκρότηση και/ ή σύνθεση.

4) Η απόφαση της Αρχής λήφθηκε χωρίς δέουσα έρευνα, χωρίς λήψη οποιασδήποτε κατάθεσης ή προσκόμισης μαρτυρίας.

5) Η απόφαση της Αρχής είναι αναιτιολόγητη.

6) Όλη η προδικασία που έχει ακολουθήσει η Αρχή πάσχει από ακυρότητα.

7) Χωρίς βλάβη των πιο πάνω, ο σταθμός επικαλείται την αρχή της αναλογικότητας και δη το άρθρο 41B(2) του Νόμου 7(Ι)/98 και το άρθρο 52 του Νόμου 158(Ι)/99.

Ζητούμε τη μη επιβολή κύρωσης.»

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **20.4.2007** κάλεσε τον σταθμό να παρευρεθεί στη συνεδρία της Αρχής στις **2.5.2007** κατά την οποία θα επιβαλλόταν κύρωση στην εν λόγω υπόθεση.

Σε απαντητική επιστολή του ημερομ. **24.4.2007** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χριστάκης Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«(...) Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

Με επιστολή της ημερομ. 20/4/2007 η Αρχή κάλεσε το σταθμό σε ακρόαση την 2/5/2007 και ώρα 16.15 για σκοπούς επιβολής κύρωσης στην πιο πάνω υπόθεση.

Με την παρούσα υπενθυμίζουμε καταρχήν ότι οι επιστολές μας ημερ. 5.6.2006 και 4/1/2007 παραμένουν αναπάντητες από την Αρχή.

Στην επιστολή μας ημερομ. 5/6/2006 υποβάλαμε αίτημα να μας επιτραπεί να λάβουμε γνώση όλου του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου, αίτημα το οποίο ποτέ δεν ικανοποιήθηκε.

Στην επιστολή μας ημερ. 4/1/2007 θέσαμε ενώπιον της Αρχής λόγους που καθιστούν την προδικασία άκυρη και συγχρόνως καταδεικνύουν ότι και επί της ουσίας ο σταθμός είναι αθώος.

Παρακαλούμε όπως έχουμε γραπτή απάντηση και στις δύο επιστολές.

Εφόσον η Αρχή επιμένει να προχωρήσει σε ακρόαση για επιβολή κύρωσης παραλείποντας να λάβει υπόψη της το περιεχόμενο των πιο πάνω επιστολών και χωρίς να επιτρέψει στο σταθμό

να λάβει πλήρη γνώση του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου, ζητούμε με την παρούσα περισσότερες και καλύτερες λεπτομέρειες αναφορικά με τα πιο κάτω ερωτήματα, τα οποία ανακύπτουν από το μέρος του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου που επετράπη στο σταθμό να επιθεωρήσει:

1. Έντυπο «Διερεύνηση Παραβάσεων»

- I.** Ποιος συμπλήρωσε το έντυπο αυτό και πότε;
- II.** Υποβλήθηκε παραπονούμενος και αν ναι, ποιός;
- III.** Ποιος αποφάσισε την έναρξη διαδικασίας διερεύνησης;
- IV.** Ποιος όρισε την ερευνώσα λειτουργό;
- V.** Ποιος έκανε τις παρατηρήσεις παραπονούμενου;
- VI.** Πότε ακριβώς συμπληρώθηκε ο χώρος που φέρει τον πιο πάνω τίτλο («παρατηρήσεις λειτουργών») και από ποιόν;

2. «Απόσπασμα Πρακτικών από τη Συνεδρία της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αρ. 15/2005 ημερ. 30/3/2005 σελ.2 παράγραφος αρ. 2»:

- I.** Ποιος ο αριθμός της υπόθεσης του σταθμού;
- II.** Ποια η αιτιολογία για την απόφαση της Αρχής να κρίνει εκ πρώτης όψεως ένοχο το σταθμό και επομένως να προωθήσει την υπόθεση;
- III.** Για ποιο λόγο απεχώρησαν τα μέλη της Αρχής κ. Ν. Παπαμιχαήλ και κ. Άλεξ Ευθυβούλου;
- IV.** Έλαβε υπόψη της η Αρχή κατά το σχηματισμό της κρίσης της για εκ πρώτης όψεως υπόθεση εναντίον του σταθμού ότι το πόρισμα της ερευνώσας λειτουργού είναι ανατιολόγητο;
- V.** Τι μελέτησε η Αρχή και ποια διαδικασία ακολούθησε προτού καταλήξει σε κρίση περί εκ πρώτης όψεως ενοχή εναντίον του σταθμού;
- VI.** Έλαβε υπόψη της η Αρχή κατά το σχηματισμό της κρίσης της για εκ πρώτης όψεως υπόθεση εναντίον του σταθμού ότι η ερευνώσα λειτουργός δεν έλαβε οποιεσδήποτε καταθέσεις από οποιαδήποτε πρόσωπα και επομένως δεν διεξήγαγε επαρκή έρευνα;
- VII.** Υπήρχε μειοψηφία στην απόφαση της Αρχής να κρίνει εκ πρώτης όψεως ένοχο το σταθμό ή η εν λόγω απόφαση λήφθηκε ομόφωνα;
- VIII.** Το «απόσπασμα Πρακτικών» σε ποια πρακτικά αναφέρεται; Γιατί δεν υπήρχε ολοκληρωμένο, άρτιο πρακτικό της συνεδρίας της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αρ. 15/2005 ημερ. 30/3/2005 στον διοικητικό φάκελο που μας δόθηκε για επιθεώρηση;
- IX.** Ποιος κατέγραψε τα πρακτικά;
- X.** Στην εν λόγω συνεδρία ήταν παρούσα και η ερευνώσα λειτουργός;

3. Σημείωμα Ερευνώσας Λειτουργού ημερ. 15/12/2004-Πόρισμα:

- I.** Πού βρίσκεται καταγεγραμμένο το παράπονο στο οποίο αναφέρεται η ερευνώσα λειτουργός στη σελίδα 1 του πορίσματος;

- II. Η ερευνούσα λειτουργός έλαβε η ίδια το παράπονο που αναφέρει; Μίλησε η ίδια με τον/την παραπονούμενο/η;
- III. Η ερευνούσα λειτουργός έλαβε οποιεσδήποτε καταθέσεις από οποιαδήποτε πρόσωπα, εξέτασε μάρτυρες ή στηρίχθηκε αποκλειστικά στο παράπονο που αναφέρει;
- IV. Ποια η αιτιολογία, των συμπερασμάτων της ερευνώσας λειτουργού που αναφέρονται στις σελίδες 4 και 5 του πορίσματος;

4. Κατηγορητήριο που απεστάλη στο σταθμό με επιστολή της Αρχής ημερ. 8/4/2005:

- I. Η απόφαση της Αρχής να κρίνει εκ πρώτης ένοχο το σταθμό και επομένως να προωθήσει την υπόθεση λήφθηκε σύμφωνα με το «Απόσπασμα Πρακτικών από τη Συνεδρία της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αρ. 15/2005 στις 30/3/2005. Το κατηγορητήριο φέρει στο τέλος του ημερομηνία 15/12/2004. Δηλαδή το κατηγορητήριο συντάχθηκε πριν αποφασίσει η Αρχή για εκ πρώτης όψεως υπόθεση;
- II. Γιατί το κατηγορητήριο δεν φέρει υπογραφή;

5. Εσωτερικό Σημείωμα Ερευνώσας Λειτουργού ημερ. 29/5/2006:

- I. Το πιο πάνω εσωτερικό σημείωμα αποτελεί στην ουσία αντιγραφή του πορίσματος; Ποιος επομένως ο σκοπός του; Ποιος ζήτησε τη σύνταξη του από τη λειτουργό;
- II. Στην τελευταία παράγραφο της σελίδας 8 αναφέρεται ότι «Ύστερα από προσεκτική μελέτη κρίνουμε ότι δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια έρευνας και ως εκ τούτου η υπόθεση παραπέμπεται στην Αρχή.» Έγινε δηλαδή κι άλλη μελέτη μετά την υποβολή του πορίσματος; Γιατί ο φάκελος επέστρεψε πίσω στην ερευνούσα λειτουργό μετά την υποβολή του πορίσματος της και τώρα αναγκάζεται να υποβάλει νέο εσωτερικό σημείωμα και να παραπέμψει την υπόθεση ξανά στην Αρχή;
- III. Πότε η Αρχή επιλήφθηκε και αξιολόγησε το εν λόγω εσωτερικό σημείωμα;

Παρακαλούμε όπως έχουμε απάντηση επί όλων των ερωτημάτων, γενικών και ειδικών. Σε περίπτωση που η Αρχή παραλείψει να απαντήσει, τότε ο σταθμός θα αποστερηθεί στην ουσία το δικαίωμα ακρόασης του.

Σύμφωνα με το άρθρο 43 του Νόμου 158(1)/99:

1. «Το δικαίωμα ακρόασης παρέχεται εκτός από τις περιπτώσεις τις οποίες ο Νόμος προβλέπει ρητά σε κάθε πρόσωπο που θα επηρεαστεί από την έκδοση πράξης ή από τη λήψη διοικητικού μέτρου που είναι πειθαρχικής φύσης ή που έχει το χαρακτήρα της κύρωσης ή που έχει το χαρακτήρα της κύρωσης ή που είναι άλλως ως δυσμενούς φύσης.
2. Διοικητικό όργανο που προτίθεται να στηρίξει την απόφαση του σε ισχυρισμούς εναντίον ενός προσώπου οφείλει να παράσχει την ευκαιρία στο πρόσωπο αυτό να υποβάλει τις απόψεις του για τους ισχυρισμούς αυτούς.
3. Το δικαίωμα ακρόασης ασκείται είτε αυτοπροσώπως είτε δια δικηγόρου της εκλογής του ενδιαφερόμενου

4. Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει δικαίωμα ακρόασης, μπορεί, ύστερα από γραπτή αίτηση του, να λάβει γνώση των στοιχείων του σχετικού διοικητικού φακέλου. Το αρμόδιο διοικητικό όργανο μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση του να απορρίψει ολόκληρο ή μέρος του αιτήματος, αν η ικανοποίηση του παραβλάπτει το υπηρεσιακό ή το συμφέρον τρίτου προσώπου.

Το Δικαίωμα της Ακρόασης θεμελιώνεται και σε σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου, όπως στις υποθέσεις Χριστοφής Ιωάννου ν. Δημοκρατίας (Αρ. Προσφ. 290/89), Χριστόδουλος Φυσεντζίδης ν. Δημοκρατίας (1971) 3 ΑΑΔ και Νικόλας Μελέτης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (Αρ. Προσφ. 911/87)

Ισχυρή βάση για το αίτημα μας αποτελεί και το **άρθρο 41 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η σχετική Νομολογία του ΔΕΚ** που το έχει ερμηνεύσει. Το άρθρο 41 αποτυπώνει τις πλέον σύγχρονες αντιλήψεις για το ρόλο και τις λειτουργίες της δημόσιας διοίκησης με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών.

Το πρώτο ειδικότερο δικαίωμα που κατοχυρώνεται στην **παρ. 2 του άρθρου 41 του Χάρτη** ως εξειδίκευση του γενικότερου δικαιώματος για χρηστή διοίκηση, είναι το δικαίωμα ακρόασης του θιγόμενου πολίτη πριν από τη λήψη ενός δυσμενούς μέτρου. Η ρητή κατοχύρωση του και στο Χάρτη ως μέρος του πυρήνα του δικαιώματος για χρηστή διοίκηση καταδεικνύει το χαρακτήρα του ως θεμελιώδους Αρχής της χρηστής διοίκησης.

Σύμφωνα με τη Νομολογία του ΔΕΚ, το περιεχόμενο του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης συγκροτείται από μια σειρά ειδικότερων δικαιωμάτων, που αντιστοιχούν σε ανάλογες υποχρεώσεις της διοίκησης. Πρόκειται ειδικότερα για την **υποχρέωση προηγούμενης πληροφόρησης από την πλευρά της διοίκησης προς τον πολίτη σε σχέση με νομικά και πραγματικά περιστατικά, στα οποία θα στηριχθεί το δυσμενές μέτρο, το οποίο πρόκειται να ληφθεί. Η υποχρέωση αυτή αντιστοιχεί κι σε ανάλογο δικαίωμα του πολίτη για προηγούμενη πληροφόρηση (ΔΕΚ R/C 305/95, ΔΕΚ R/C 462/98)**. Το δεύτερο στοιχείο αφορά το ειδικότερο δικαίωμα του πολίτη να καταθέσει τη δική του άποψη σε σχέση με το μέτρο που πρόκειται να ληφθεί, ενώ το τρίτο στοιχείο αφορά στο δικαίωμα του θιγόμενου πολίτη να ληφθούν υπόψη οι απόψεις του κατά τη λήψη της σχετικής απόφασης. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη Νομολογία του ΔΕΚ, **φορείς των θεμελιωδών κοινοτικών δικαιωμάτων είναι και τα νομικά πρόσωπα, ιδίως αυτά του ιδιωτικού δικαίου** (βλ. χαρακτηριστικά ΔΕΚ R/C 265/87).

Σύμφωνα με το άρθρο 51(1) του Χάρτη, το οποίο καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του χάρτη «οι διατάξεις του παρόντος Χάρτη απευθύνονται στα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, τηρούμενης της αρχής της επικουρικότητας, **καθώς και στα κράτη μέλη, μόνον όταν εφαρμόζουν δίκαιο της Ένωσης (Μετά την Πέμπτη τροποποίηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Κύπρος εφαρμόζει δίκαιο της Ένωσης, άρθρο 1^Α του Συντάγματος)**. Κατά συνέπεια, οι ανωτέρω σέβονται τα δικαιώματα και τις αρχές και προάγουν την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.»

Από όλα τα πιο πάνω καθίσταται αντιληπτό ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης είναι υποχρεωμένη να δώσει στο σταθμό όλες τις πληροφορίες που ζητάμε με την παρούσα, σε σχέση με τα νομικά και πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης.

Ο σταθμός δικαιούται τα αιτηθέντα *ex debito justitiae*.»

Σε νέα του επιστολή ημερομ. **30.4.2007**, ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«(...) Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

Σχετική η επιστολή μας ημερ. 24.4.2007 η οποία παραμένει χωρίς απάντηση.

Παρακαλούμε όπως έχουμε σύντομη απάντηση σε όλα τα ερωτήματα που τίθενται στην πιο πάνω επιστολή και ιδιαιτέρως ζητούμε με την παρούσα για τελευταία φορά τα στοιχεία τα οποία έπρεπε να είναι μέρος του διοικητικού φακέλου.

Καταλήγω ότι άρνηση σας ισοδυναμεί με απόκρυψη υλικού του διοικητικού φακέλου που έπρεπε να θέσετε εξαρχής ενώπιον μας.»

Εν συνεχεία, σε νέα του επιστολή ημερομ. **2.5.2007**, ο Δικηγόρος του σταθμού ανέφερε τα ακόλουθα:

«(...) Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι:

α) Δεν μας έχουν δοθεί τα ζητηθέντα στοιχεία.

β) Ο διοικητικός φάκελος που έχουμε επιθεωρήσει είναι ελλιπής ή/ και έχουν αφαιρεθεί ουσιαστικά στοιχεία και έγγραφα ή/ και έγγραφα, πρακτικά και στοιχεία δεν έχουν τεθεί στον φάκελο **κατά το χρόνο** επιθεώρησης του φακέλου από εμάς.

γ) Η επιλεκτική «δημιουργία» φακέλου παραβιάζει κάθε αρχή χρηστής διοίκησης.

Με τις ανωτέρω παρατηρήσεις **επαναλαμβάνω** το αίτημα μου και ζητώ να μου δοθούν εντός 15 ημερών από σήμερα τα ζητηθέντα **και αναβολή** της ακρόασης για 20 μέρες από την ικανοποίηση των ανωτέρω.

Δεν θα εμφανισθούμε στη σημερινή ακρόαση και δεν θέλουμε να εκληφθεί ως έλλειψη σεβασμού.»

Σε απαντητική της επιστολή ημερομ. **16.5.2007** η Αρχή ανέφερε τα ακόλουθα:

«(...) Έχω οδηγίες να αναφερθώ στις επιστολές σας ημερομηνίας 24.4.2007, 30.4.2007 και 2.5.2007 και να σας αναφέρω ότι η Αρχή αφού μελέτησε τις εν λόγω επιστολές και τους περιεχόμενους σε αυτή ισχυρισμούς σας, κατέληξε στα εξής:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών.

Το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικούμενου πολίτη, και στην προκειμένη περίπτωση του σταθμού για τον οποίο ενεργείτε.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν το θεμελιώδες δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης και της φυσικής δικαιοσύνης.

Αυτό διαφαίνεται και από τα κάτωθι:

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας 8.4.2005 κοινοποίησε στο σταθμό ότι εξετάζει κατόπιν παραπόνου/καταγγελίας τις εκ μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου 26(1)(β) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I)/98(όπως αυτός τροποποιήθηκε) και των Κανονισμών 21(1), 21(5), 21(6), 22(1), 26(β), 26(ια) και 32(3)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Με την ίδια επιστολή η Αρχή κάλεσε το σταθμό, αν επιθυμεί, να υποβάλει οποιεσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της εν λόγω επιστολής, ως επίσης να πληροφορήσει την Αρχή αν επιθυμεί να παρευρεθεί ενώπιον της κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Ο σταθμός με επιστολή του ημερομηνίας 19.4.2005 ζήτησε παράταση 8 ημερών της ανωτέρω προθεσμίας, η οποία και του παραχωρήθηκε από την Αρχή. Ο σταθμός διατύπωσε τις θέσεις του με επιστολή ημερομηνίας 25.4.2005.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας 26.5.2006 κάλεσε το σταθμό να εμφανιστεί στη συνεδρία της ημερομηνίας 7.6.2006 για ακρόαση των καταγγελιών που διατυπώθηκαν εναντίον του.

Μετά από αίτημα του σταθμού ημερομηνίας 26.5.2006, η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας 30.5.2006 παραχώρησε στο σταθμό δικαίωμα επιθεώρησης του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης και παράδωσε στο σταθμό το πόρισμα του ερευνώντος λειτουργού.

Ο σταθμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης την 1.6.2006.

Ο σταθμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να παραστεί στη συνεδρία της Αρχής ημερομηνίας 7.6.2006 και διατύπωσε τις θέσεις του με επιστολή ημερομηνίας 5.6.2006.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας 11.12.2006 ενημέρωσε το σταθμό ότι με απόφασή της ημερομηνίας 7.6.2006, κατέληξε στη διαπίστωση ότι υπάρχουν παραβάσεις εκ μέρους του και τον κάλεσε, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της εν λόγω επιστολής.

Ο σταθμός διατύπωσε τις θέσεις του με επιστολή ημερομηνίας 4.1.2007.

Με επιστολή της ημερομηνίας 20.4.2007, η Αρχή κάλεσε το σταθμό να εμφανιστεί στη συνεδρία της ημερομηνίας 2.5.2007 κατά την οποία θα επιβαλλόταν κύρωση στην εν λόγω υπόθεση εναντίον του.

Ο σταθμός δεν παρέστη στη συνεδρία της Αρχής ημερομηνίας 2.5.2007, επικαλούμενος τη μη απάντηση της Αρχής σε επιστολές του, με τις οποίες ζητά λεπτομέρειες και πληροφορίες επί του διοικητικού φακέλου.

Η ευρύτητα της ερμηνείας την οποία δίνει ο σταθμός στο δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης είναι σαφώς λανθασμένη και δεν συμπίπτει καθόλου με την ουσία και τον σκοπό θέσπισης του δικαιώματος.

Συνιστά κατάχρηση τόσο του δικαιώματος όσο και της διαδικασίας, αφού γίνεται χρήση και του δικαιώματος και της διαδικασίας για σκοπό καταδήλως άλλον από τον νόμιμο σκοπό για τον οποίον θεσπίστηκαν.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή σας παραχωρεί και πάλι την ευκαιρία να ακουστείτε για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή σας καλεί εάν επιθυμείτε όπως υποβάλετε τις απόψεις σας εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας επιστολής. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.»

Σε επιστολή του ημερ. **21.5.2007**, ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«(...) Ενεργούμε για τον τηλεοπτικό σταθμό ANTENNA.

Αναφερόμαστε στην επιστολή σας ημερ. 16.5.2007 με τις οποίες αρνείστε να ικανοποιήσετε το αίτημα του σταθμού για την παροχή των ζητηθέντων στοιχείων. Σχετικές οι επιστολές μας ημερ. 24.4.2007, 30.4.2007 και 2.5.2007 στις οποίες και παραπέμπουμε.

Στην επιστολή σας αναφέρετε ότι η Αρχή ενεργεί πάντοτε με γνώμονα τα δικαιώματα των πολιτών, αγνοώντας ότι και ο διοικούμενος και εποπτευόμενος σταθμός έχει δικαιώματα τα οποία η Αρχή πρέπει να σέβεται. **Η διεθνής Νομολογία και ιδίως η Ευρωπαϊκή αναγνωρίζει ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ σε τηλεοπτικούς σταθμούς και ίσης έκτασης με τα φυσικά πρόσωπα.**

Επίσης στην εν λόγω επιστολή αναφέρετε ότι ο σταθμός δίνει λανθασμένη ερμηνεία στο δικαίωμα ακρόασης με σκοπό καταδήλως άλλο από το λόγο που αυτό θεσπίστηκε. Παραθέτουμε λοιπόν ξανά, νομική ανάλυση του αιτήματός μας:

Σύμφωνα με το άρθρο 43 του Νόμου 158(1)/99:

- 1) «Το δικαίωμα ακρόασης παρέχεται, εκτός από τις περιπτώσεις τις οποίες ο Νόμος προβλέπει ρητά, σε κάθε πρόσωπο που θα επηρεαστεί από την έκδοση πράξης ή από τη λήψη διοικητικού μέτρου που είναι πειθαρχικής φύσης ή που έχει το χαρακτήρα της κύρωσης ή που είναι άλλως πως δυσμενούς φύσης.
- 2) Διοικητικό όργανο που προτίθεται να στηρίζει την απόφαση του σε ισχυρισμούς εναντίον ενός προσώπου οφείλει να παράσχει την ευκαιρία στο πρόσωπο αυτό να υποβάλει τις απόψεις του για τους ισχυρισμούς αυτούς.
- 3) Το δικαίωμα ακρόασης ασκείται είτε αυτοπροσώπως είτε δια δικηγόρου της εκλογής του ενδιαφερομένου.
- 4) Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει δικαίωμα ακρόασης, μπορεί, ύστερα από γραπτή αίτηση του, να λάβει γνώση των στοιχείων του σχετικού διοικητικού φακέλου. Το αρμόδιο διοικητικό όργανο μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση του να απορρίψει ολόκληρο ή μέρος του αιτήματος, αν η ικανοποίηση του παραβιάζει το υπηρεσιακό ή το συμφέρον τρίτου προσώπου.

Το Δικαίωμα της Ακροάσεως θεμελιώνεται και σε σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου, όπως στις υποθέσεις Χριστοφής Ιωάννου ν. Δημοκρατίας (Αρ. Προσφ. 290/89), Χριστόδουλος Φυσεντζίδης ν. Δημοκρατίας (1971) 3 ΑΑΔ και Νικόλας Μελέτης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (ΑΡ.Προσφ. 911/87).

Ισχυρή βάση για το αίτημα μας αποτελεί και το **άρθρο 41 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η σχετική Νομολογία του ΔΕΚ** που το έχει ερμηνεύσει. Το άρθρο 41 αποτυπώνει τις πλέον σύγχρονες αντιλήψεις για το ρόλο και τις

λειτουργίες της δημόσιας διοίκησης με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών.

Το πρώτο ειδικότερο δικαίωμα που κατοχυρώνει στην **παρ.2 του άρθρου 41** του Χάρτη, ως **εξειδίκευση του γενικότερου δικαιώματος για χρηστή διοίκηση**, είναι το **δικαίωμα ακρόασης** του θιγόμενου πολίτη πριν από τη λήψη ενός δυσμενούς μέτρου. Η ρητή κατοχύρωση του και στο Χάρτη ως μέρος του πυρήνα του δικαιώματος για χρηστή διοίκηση καταδεικνύει το χαρακτήρα του ως θεμελιώδους αρχής της διοικητικής διαδικασίας.

Σύμφωνα με την Νομολογία του ΔΕΚ, το περιεχόμενο του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης συγκροτείται από μια σειρά ειδικότερων δικαιωμάτων, που αντιστοιχούν σε ανάλογες υποχρεώσεις της διοίκησης. Πρόκειται ειδικότερα για **την υποχρέωση προηγούμενης πληροφόρησης από την πλευρά της διοίκησης προς τον πολίτη σε σχέση με νομικά και πραγματικά περιστατικά, στα οποία θα στηριχθεί το δυσμενές μέτρο, το οποίο πρόκειται να ληφθεί. Η υποχρέωση αυτή αντιστοιχεί και σε ανάλογο δικαίωμα του πολίτη για προηγούμενη πληροφόρηση (ΔΕΚ R/C 305/95, ΔΕΚ R/C 462/98)**. Το δεύτερο στοιχείο αφορά το ειδικότερο δικαίωμα του πολίτη να καταθέσει τη δική του άποψη σε σχέση με το μέτρο που πρόκειται να ληφθεί, ενώ το τρίτο στοιχείο αφορά το δικαίωμα του θιγόμενου πολίτη να ληφθούν υπόψη οι απόψεις του κατά τη λήψη της σχετικής απόφασης. Περαιτέρω, σύμφωνα με την Νομολογία του ΔΕΚ, **φορείς των θεμελιωδών κοινοτικών δικαιωμάτων είναι και τα νομικά πρόσωπα, ιδίως αυτά του ιδιωτικού δικαίου**. (βλ. χαρακτηριστικά ΔΕΚ R/C 265-87).

Σύμφωνα με το άρθρο 51(1) του Χάρτη, το οποίο καθορίζει το σημείο εφαρμογής του Χάρτη, «οι διατάξεις του παρόντος Χάρτη απευθύνονται στα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας, **καθώς και στα κράτη μέλη, μόνο όταν εφαρμόζουν δίκαιο της Ένωσης. (Μετά την Πέμπτη τροποποίηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Κύπρος εφαρμόζει δίκαιο της Ένωσης, άρθρο 1^Α του Συντάγματος.)** Κατά συνέπεια, οι ανωτέρω σέβονται τα δικαιώματα και τις αρχές που προάγουν την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες τους.

Από όλα τα πιο πάνω καθίσταται αντιληπτό ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης είναι υποχρεωμένη να δώσει στο σταθμό όλες τις αιτούμενες πληροφορίες, σε σχέση με τα νομικά και πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης.

Ο διοικητικός φάκελος που επιθεωρήθηκε την 31/5/2006 είναι ελλιπής ή/και έχουν αφαιρεθεί ουσιαστικά στοιχεία και έγγραφα ή/και πρακτικά.

Ο σταθμός δεν ζητεί τις αιτούμενες πληροφορίες και τα αιτούμενα έγγραφα με σκοπό να καταχραστεί το δικαίωμα ακρόασης του, **αλλά με σκοπό να μπορέσει να γίνει κοινωνός των πραγματικών γεγονότων που περιβάλλουν την υπόθεση, ώστε να μπορεί να προετοιμάσει με όλα τα δυνατά όπλα την Υπεράσπιση του και να αποκτήσει επομένως ουσιαστικό δικαίωμα ακρόασης.**

Παρατηρούμε τέλος, ότι με την επιστολή σας ημερ. 16/5/2007 παραλείψατε να απαντήσετε επί της ουσίας του αιτήματος μας. Κατηγορείτε τον διοικούμενο σταθμό για καταχρηστική άσκηση δικαιωμάτων, αλλά επιμελώς αποφεύγετε να εξετάσετε το αίτημα μας στην ουσία του και παραλείπετε να απαντήσετε εάν τα αιτούμενα στοιχεία είναι ουσιώδη ή όχι. Οι κατηγορίες που εκτοξεύετε εναντίον του σταθμού θα είχαν κάποιο τουλάχιστον έρεισμα εάν μελετούσατε το αίτημα μας και απαντούσατε τουλάχιστον με σχετική αιτιολόγηση γιατί

κατά τη γνώμη σας τα αιτούμενα στοιχεία δεν είναι ουσιώδη. Σύμφωνα με το **άρθρο 50 του νόμου 158(1)/99**, «Οι αρχές της χρηστής διοίκησης επιβάλλουν στα διοικητικά όργανα, κατά την άσκηση της διακριτικής τους εξουσίας, να ενεργούν σύμφωνα με το περί δικαίου αίσθημα, έτσι ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση να αποφεύγονται ανεπιεικείς και άδικες λύσεις.»

Σύμφωνα και με τον **Σπηλιωτόπουλο** (Ε.Π Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος Ι, 11^η έκδοση, παρ.83), «η αρχή της χρηστής διοίκησης επιβάλλει στα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητες τους σύμφωνα με το αίσθημα δικαίου που επικρατεί, έτσι ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις.

Καθίσταται λοιπόν αντιληπτό ότι η εν λόγω παράλειψη σας είναι ουσιώδης και **παραβιάζει την αρχή της χρηστής διοίκησης** καθώς όχι μόνο αρνείστε να δώσετε τα αιτούμενα στοιχεία-όπλα για την υπεράσπιση του διοικούμενου σταθμού, αλλά περαιτέρω κατηγορείτε τον διοικούμενο σταθμό για καταχρηστική άσκηση δικαιωμάτων, χωρίς καν να υπεισέλθετε στην ουσία του αιτήματος του σταθμού, χωρίς καν να ασχοληθείτε με αυτό. Η προσπάθεια σας για απόκρυψη ουσιωδών στοιχείων και εγγράφων, δημιουργεί ερωτηματικά.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, εξακολουθούμε να ζητούμε τα στοιχεία που αναφέρουμε στην επιστολή μας ημερ. 24.4.2007.

Σπεύδουμε να απαντήσουμε στην επιστολή σας αυτή για να σας δώσουμε την ευκαιρία και το χρόνο να μελετήσετε σε βάθος τις απόψεις μας.»

Η Αρχή με επιστολή της ημερ. **27.8.2007**, ανέφερε τα εξής:

«(...)Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας ημερομηνίας 21.5.2007 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Επειδή παρατηρήθηκε ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί από την κοινοποίηση των αποφάσεων της Αρχής μέχρι την ημέρα επιβολής των σχετικών κυρώσεων, αποστέλλονται από τους σταθμούς επιστολές στις οποίες τίθενται, μεταξύ άλλων, θέματα που έχουν σχέση με τις αποφάσεις της Αρχής, η Αρχή αποφάσισε, με βάση τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 9(7) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να εκχωρήσει στο Διευθυντή την εξουσία να απαντά απευθείας στους σταθμούς ότι τα θέματα που εγείρονται, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία θα επιβληθεί η κύρωση και θα αποτελούν μέρος της σχετικής απόφασης της Αρχής.

Ως εκ τούτου, και λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω απόφαση της Αρχής, σας πληροφορώ ότι, τα θέματα που εγείρετε με την επιστολή σας ημερομηνίας 21.5.2007, θα εξεταστούν από την Αρχή σε συνεδρία για την ημερομηνία της οποίας θα ενημερωθείτε δια επιστολής και κατά την οποία θα επιβληθεί κύρωση στην λόγω υπόθεση.»

Σε απαντητική επιστολή του Δικηγόρου του σταθμού κ. Χρ. Χριστοφίδη ημερ. **3.9.2007**, αναφέρονται τα ακόλουθα:

«(...)Ενεργούμε για το σταθμό ANTENNA.

Αναφερόμαστε στην επιστολή σας ημερ. 27/8/2007 και θέλουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Στην εν λόγω επιστολή ο Διευθυντής της Αρχής πληροφορεί τον σταθμό ότι τα θέματα που εγείρει ο σταθμός με την επιστολή του ημερ. 21/5/2007 θα εξετασθούν από την Αρχή σε συνεδρία στην οποία θα επιβληθεί κύρωση για την ως άνω υπόθεση, για την ημερομηνία της οποίας ο σταθμός θα ενημερωθεί δια νέας επιστολής.

Συνεπώς, ο Διευθυντής της Αρχής εν προκειμένω πλανάται, καθώς με την επιστολή μας ημερ. 21/5/2007 δεν έχουμε υποβάλει οποιοδήποτε αίτημα. Αιτήματα έχουμε υποβάλει με τις επιστολές μας ημερ. 4/12/2006, 24/4/2007, 30/4/2007 και 2/5/2007, οι οποίες αποτελούν μέρος του διοικητικού φακέλου και στις οποίες παραπέμπουμε. Με την επιστολή του ημερομ. 21/5/2007, ο σταθμός απαντά στην αρνητική απάντηση που έλαβε από την Αρχή με την επιστολή της ημερ. 16/5/2007.

Από τα πιο πάνω, καθίσταται αντιληπτό ότι η Αρχή δεν έχει μέχρι σήμερα μελετήσει τα διάφορα αιτήματα του σταθμού.

Αναμένουμε την απάντηση της Αρχής.»

Η Αρχή με επιστολή της ημερ. **13.9.2007**, πληροφόρησε το σταθμό ότι τα θέματα που ήγειρε ο σταθμός στην επιστολή του ημερ. 3.9.2007 έχουν ήδη απαντηθεί με επιστολή της Αρχής ημερομ. 27.8.2007.

Ακολούθως, η Αρχή με νέα της επιστολή ημερομ. **14.9.2007**, κάλεσε το σταθμό να παρευρεθεί στη συνεδρία της ημερομ. **24.9.2007** κατά την οποία θα επιβαλλόταν κύρωση στην εν λόγω υπόθεση.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου με επιστολή του ημερομ. **14.9.2007**, ζήτησε αλλαγή της ώρας της εξέτασης της εν λόγω υπόθεσης.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **14.9.2007** έκανε δεκτό το αίτημα του σταθμού και μετέθεσε την ώρα εξέτασης της υπόθεσης στις 17.00 αντί στις 16.15 όπως είχε προγραμματιστεί αρχικά.

Εν συνεχεία, ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Χριστάκης Χριστοφίδης με επιστολή του ημερομ. **17.9.2007**, πληροφόρησε την Αρχή ότι ο σταθμός θα παρευρεθεί κατά την εξέταση της υπόθεσης, καθώς και ότι θα κληθούν να προσφέρουν μαρτυρία οι κ.κ Άντης Ροδίτης, Ντίνος Οδυσσεώς, Νεόφυτος Επαμεινώνδας και η κ. Μαριάννα Αλετράρη.

Με νέες του επιστολές ημερομ. **17.9.2007**, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου κάλεσε τον Διευθυντή της Αρχής κ. Νεόφυτο Επαμεινώνδα και την Λειτουργό της Αρχής κ. Μαριάννα Αλετράρη αντίστοιχα, ως μάρτυρες στην ακρόαση της εν λόγω υπόθεσης.

Η Αρχή σε απαντητική της επιστολή με αρ. φακ. 45/2005(1), 53/2005(1) και 129/2005(1), ημερομ. **21.9.2007**, ανέφερε τα ακόλουθα:

«(...) Έχω οδηγίες να αναφερθώ στις επιστολές σας ημερομ. 17.9.2007, προς τον Διευθυντή της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, τη Λειτουργό κα. Μαριάννα Αλετράρη και τη Λειτουργό κα. Λίτσα Λιβέρα, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, με τις οποίες τους καλείτε ως μάρτυρες στις πιο πάνω υποθέσεις εναντίον του τηλεοπτικού σταθμού ANTENNA, που είναι ορισμένες για τη συνεδρία της Αρχής που θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 24 Σεπτεμβρίου, 2007 και ώρα 17.00, και να σας πληροφορήσω τα εξής:

Όπως γνωρίζετε, η διαδικασία για τις εν λόγω υποθέσεις βρίσκεται στο στάδιο της επιβολής κύρωσης. Παρόλα αυτά, εάν και εφόσον θέλετε να υποβάλετε ερωτήσεις στους πιο πάνω υπαλλήλους της Αρχής, θα είναι στη διάθεση σας κατά την ως άνω ημερομηνία, νοουμένου ότι οι ερωτήσεις που θα υποβληθούν θα είναι στα πλαίσια της διαδικασίας για την επιβολή κυρώσεων.»

Κατά την ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία για επιβολή κύρωσης στις **24.9.2007** παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου, οι Δικηγόροι του σταθμού κ. Γιώργος Βαλιαντής και κ. Χριστάκης Χριστοφίδης και ο σκηνοθέτης/ παραγωγός κ. Άντης Ροδίτης.

Ο κ. Παπαφιλίππου κατά την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας κάλεσε ως μάρτυρα την ερευνώσα Λειτουργό της Αρχής κ. Μαριάννα Αλετράρη και της έθεσε τα ακόλουθα ερωτήματα: Υπήρξε παραπονούμενος και αν ναι ποιος είναι, ποιος έκανε τις «παρατηρήσεις παραπονούμενου», η παρουσίαση του πορίσματος έγινε κατά την προώθηση της υπόθεσης και τότε έγινε αυτό και ποιος παρουσίασε το πόρισμα.

Στη συνέχεια, ο κ. Παπαφιλίππου ζήτησε όπως τεθεί ενώπιον του το έντυπο διερεύνησης των παραβάσεων με τις παρατηρήσεις παραπονούμενου.

Ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε στον κ. Παπαφιλίππου ότι κατά τη σημερινή συνεδρία (24.9.2007) η υπόθεση είναι ορισμένη για σκοπούς επιβολής κύρωσης, ότι τα πιο πάνω δεν

έχουν σχέση με τη διαδικασία αυτή και ότι η Αρχή δεν έχει πρόθεση να επαναλάβει τη διαδικασία ακρόασης που έγινε στις 7.6.2006.

Ο Πρόεδρος της Αρχής επισήμανε ακόμη ότι ο σταθμός με επιστολή του Διευθυντή της Αρχής ημερομ.27.8.2007 πληροφορήθηκε ότι τα θέματα που εγείρει στην επιστολή του ημερομ. 21.5.2007 θα εξεταστούν από την Αρχή στη Συνεδρία κατά την οποία θα επιβληθεί η κύρωση και θα αποτελούν μέρος της σχετικής απόφασης της Αρχής.

Ο κ. Παπαφιλίππου απάντησε ότι στην επιστολή του Διευθυντή της Αρχής ημερομ. **27.8.2007** αναφέρεται ότι «τα θέματα που εγείρονται, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία θα επιβληθεί η κύρωση» και υπογράμμισε ότι η Αρχή με την επιστολή αυτή, έχει αυτοδεσμευτεί να εξετάσει θέματα κατά τη συνεδρία της, εκτός και αν ο Διευθυντής της Αρχής ενήργησε εκτός αρμοδιότητας.

Ο Πρόεδρος της Αρχής στο σημείο αυτό, υπέδειξε στον κ. Παπαφιλίππου ότι στην επιστολή του Διευθυντή της Αρχής ημερομ. 27.8.2007 εκτός των άλλων αναφέρεται ότι τα θέματα που εγείρονται θα εξετασθούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία τα επιβληθεί κύρωση **και θα αποτελούν μέρος της σχετικής απόφασης της Αρχής.**

Επιπλέον, ο Πρόεδρος της Αρχής επισήμανε ότι τα θέματα που έχει εγείρει ο σταθμός θα ληφθούν υπόψη και θα σχολιαστούν στην εν λόγω απόφαση.

Ακολούθως, ο κ. Παπαφιλίππου επικαλέστηκε την επιστολή του σταθμού ημερομ. 5.6.2006 και ειδικότερα το σημείο που αφορά στην αφαίρεση από τον διοικητικό φάκελο ουσιωδών στοιχείων όπως τα στοιχεία του παραπονούμενου.

Η Αρχή επισήμανε στον κ. Παπαφιλίππου ότι το πιο πάνω σημείο που θέτει ο σταθμός απαντήθηκε στην απόφαση της Αρχής με ημερομηνία 7.6.2006, η οποία εστάλη στο σταθμό στις 11.12.2006.

Στη συνέχεια ο κ. Παπαφιλίππου αναφέρθηκε στα μεταγενέστερα ερωτήματα του σταθμού που εγείρονται στην επιστολή ημερομ. 24.4.2007.

Στο σημείο αυτό, ο Πρόεδρος της Αρχής επανέλαβε στον κ. Παπαφιλίππου ότι τα ερωτήματα που έθεσε ο σταθμός στην επιστολή του ημερομ. 24.4.2007, θα απαντηθούν στη σχετική απόφαση της Αρχής κατά την οποία θα επιβληθεί κύρωση, όπως έχει ήδη πληροφορηθεί ο σταθμός με την προαναφερθείσα επιστολή του Διευθυντή της Αρχής ημερ. 27.8.2007.

Εν συνεχεία, ο κ. Παπαφιλίππου κάλεσε ως μάρτυρα για σκοπούς επιβολής κύρωσης τον σκηνοθέτη/ παραγωγό κ. Άντη Ροδίτη, ο οποίος μετά την παρακολούθηση της βιντεοκασέτας με το εν λόγω επεισόδιο ανέφερε ότι η λατινοαμερικάνικη σειρά «**Ιερό Πάθος**» αντικατοπτρίζει τη δραματική πλευρά της λαϊκής ψυχαγωγίας και οι σκηνές που περιλαμβάνει είναι σκηνές που βλέπουμε στην καθημερινή μας ζωή.

Ο κ. Ροδίτης τόνισε ακόμη ότι ζούμε σε μια βίαιη εποχή και για αυτό το λόγο δεν πρέπει να κάνει ιδιαίτερη εντύπωση η προβολή τέτοιων σκηνών.

Η Αρχή έθεσε το ερώτημα στον κ. Ροδίτη κατά πόσον ήταν υπόψη του το γεγονός ότι το εν λόγω επεισόδιο προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης και ο κ. Ροδίτης απάντησε καταφατικά.

Ακολούθως, ο κ. Παπαφιλίππου ανέφερε ότι υιοθετεί όσα έχει γράψει στις πιο πάνω επιστολές του, συμπληρώνοντας ότι δεν είναι υπόθεση για την οποία πρέπει να επιβληθεί κύρωση, καθότι πρόκειται για μια υψηλών προδιαγραφών βραζιλιάνικη σαπουνόπερα με σκηνές από την καθημερινότητα, τονίζοντας ότι ένα από τα πιο δυνατά στοιχεία της σειράς είναι ότι αντιγράφει την κοινωνική πραγματικότητα.

Ο κ. Παπαφιλίππου επισήμανε ακόμη ότι η συγκεκριμένη σειρά μεταδίδεται για τέσσερις συνεχόμενες χρονιές και πως το εν λόγω επεισόδιο είναι η πρώτη φορά που τίθεται ενώπιον της Αρχής.

Εν συνεχεία, ο κ. Παπαφιλίππου ανέφερε ότι αν η εν λόγω υπόθεση εξεταζόταν σε Ποινικό Δικαστήριο, ο σταθμός θα είχε αθωωθεί επειδή έχουν ήδη παρέλθει τρία χρόνια από την ημερομηνία προβολής του συγκεκριμένου επεισοδίου, κάνοντας αναφορά στις υποθέσεις Καψού και Κοκκίνου (1968).

Όσον αφορά το αίτημα του σταθμού για περισσότερες και καλύτερες λεπτομέρειες, ως η επιστολή του κ. Χριστοφίδη ημερομ.24.4.2007 και ως τέθηκε από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και Δικηγόρου του σταθμού κ.Λουκή Παπαφιλίππου στη σημερινή συνεδρία της Αρχής (24.9.2007), η Αρχή, θα ήθελε να επισημάνει τα ακόλουθα:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών.

Το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικούμενου πολίτη, και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού σταθμού.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν το θεμελιώδες δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης και της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικούμενου.

Κατόπιν της σχετικής άδειας της Αρχής, σταθμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης την 1.6.2006. Κατά την ημερομηνία αυτή, η Αρχή παρέδωσε αυτούσιο το σχετικό διοικητικό φάκελο προς επιθεώρηση στους δικηγόρους του σταθμού, χωρίς οποιαδήποτε αφαίρεση μέρους του, και οι δικηγόροι του σταθμού έλαβαν όσα αντίγραφα εγγράφων του διοικητικού φακέλου ζήτησαν.

Όλα τα γεγονότα, οι πληροφορίες, οι λεπτομέρειες μιας υπόθεσης προκύπτουν από το διοικητικό φάκελό της. Ο σταθμός επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της εν λόγω

υπόθεσης και κατά συνέπεια είχε ενώπιον του όλα τα γεγονότα, πληροφορίες και λεπτομέρειες της υπόθεσης πριν την καθορισμένη ημερομηνία εξέτασής της.

Ο σταθμός σε καμία περίπτωση δεν στερήθηκε του δικαιώματος γνώσης, υπεράσπισης, ακρόασης, πληροφόρησης και απόκτησης των αιτούμενων εγγράφων.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ο σταθμός έχει πλήρη και εκ των προτέρων γνώση, όλων εκείνων των στοιχείων, και τίποτα λιγότερο, από ό,τι και η Αρχή έχει κατά τη διαμόρφωση της κρίσης της, σε σχέση με τις εξεταζόμενες πιθανές παραβάσεις, γεγονός που διασφαλίζει την αρχή της ισότητας των όπλων, την οποία επικαλείται ο σταθμός.

Η ευρύτητα της ερμηνείας την οποία δίνει ο σταθμός στο δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης δεν μας βρίσκει σύμφωνους και δεν συμπίπτει καθόλου με την ουσία και τον σκοπό θέσπισης του δικαιώματος. Συνιστά κατάχρηση τόσο του δικαιώματος όσο και της διαδικασίας, αφού γίνεται χρήση και του δικαιώματος και της διαδικασίας για σκοπό καταδήλως άλλον από τον νόμιμο σκοπό για τον οποίον θεσπίστηκαν.

Σε καμιά απόφαση, νομολογία ή νομοθεσία, στα οποία παραπέμπει ο σταθμός, δεν υιοθετείται ως μέρος του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης, η ακολουθούμενη από το σταθμό τακτική της υποβολής 24 τόσων πανομοιότυπων ερωτημάτων **(τα οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν επηρεάζουν την ουσία των υπό εξέταση παραβάσεων)**, σε σχέση με κάθε στοιχείο του διοικητικού φακέλου, τον οποίο με άδεια της Αρχής επιθεωρεί. Ερωτήματα, των οποίων οι απαντήσεις είναι αυτονόητες, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία που ορίζει τη διαδικασία διερεύνησης και εξέτασης υποθέσεων από την Αρχή, την οποία η Αρχή πιστά ακολουθεί. Ο σταθμός έχει τη δυνατότητα να υποβάλει μέσω του δικαιώματος της ακρόασης που του παρέχεται, οποιεσδήποτε εισηγήσεις κρίνει σκόπιμο να υποβάλει, και η Αρχή οφείλει να τις λάβει υπόψιν της κατά τη διαμόρφωση της κρίσης της και την έκδοση της σχετικής απόφασής της.

Όσον αφορά στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου τις οποίες επικαλείται ο σταθμός και οι οποίες αφορούν στο δικαίωμα ακρόασης, η Αρχή παρατηρεί ότι αυτές ουδεμία σχέση έχουν με τα περιστατικά και τις περιστάσεις στην εξεταζόμενη υπόθεση αφού, στην απόφαση (Προσφυγή 290/89) υπάρχει πλήρης στέρηση του δικαιώματος ακρόασης του διοικούμενου, ενώ η απόφαση επί της Προσφυγής 911/87 αναφέρεται γενικά στη σημασία του δικαιώματος ακρόασης, την οποία η Αρχή σε καμία περίπτωση δεν αμφισβητεί.

Σχετικά με τις αποφάσεις του ΔΕΚ, τις οποίες επικαλείται ο σταθμός, η Αρχή σημειώνει ότι όλα τα επικαλούμενα δικαιώματα του διοικούμενου έχουν τύχει σεβασμού και κανένα δεν έχει με οποιονδήποτε τρόπο προσβληθεί ή περιοριστεί. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί πάντα με γνώμονα το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Νομολογία, και με πλήρη σεβασμό των αρχών και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά.

Εν πάση περιπτώσει και ανεξάρτητα από τις πιο πάνω θέσεις της Αρχής, αναφορικά με το αίτημα του σταθμού για περισσότερες και καλύτερες λεπτομέρειες, όπως αυτό καταγράφεται λεπτομερώς στην επιστολή του σταθμού ημερομηνίας 24.4.2007, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Παράγραφος 1, ερωτήματα I-VI επιστολής σταθμού ημερομηνίας 24.4.2007: οι απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά προκύπτουν ξεκάθαρα από το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, τον οποίον ο σταθμός κατόπιν άδειας της Αρχής επιθεώρησε την 1.6.2006.

Σε σχέση ειδικότερα με το ερώτημα IV του σταθμού, η Αρχή επισημαίνει ότι, ο σταθμός παραγνωρίζει το γεγονός (παρά το γεγονός ότι είναι γνωστό στο σταθμό από προηγούμενες αποφάσεις της Αρχής σε σχέση με το σταθμό) ότι υπήρξε εκχώρηση εξουσίας της Αρχής προς το Διευθυντή, με απόφασή της ημερομηνίας 4.7.2001, να ορίζει λειτουργό.

Παράγραφος 2, ερωτήματα I-X επιστολής σταθμού ημερομηνίας 24.4.2007 : οι απαντήσεις στα εν λόγω ερωτήματα του σταθμού, φαίνονται στα πρακτικά της συνεδρίας της Αρχής αρ. 15/2005 ημερομηνίας 30.3.2005, όπου υιοθετήθηκε το πόρισμα της ερευνώσας λειτουργού, το οποίο είναι πλήρως αιτιολογημένο και στο οποίο φαίνεται η μαρτυρία που έκρινε σκόπιμο να λάβει υπόψιν της η λειτουργός.

Περαιτέρω, η Αρχή επισημαίνει ότι, στη συνεδρία της αρ. 15/2005 ημερομηνίας 30.3.2005, υιοθέτησε το πόρισμα της Λειτουργού, Αρ. Φακ. Πρ. 360/2004(1) ημερομ. 15.12.2004, το οποίο είναι πλήρως αιτιολογημένο και δεν χρειαζόταν περαιτέρω αιτιολογία (βλέπε Λαυρέντιος Δημητρίου και άλλοι ν. Δημοκρατίας (1998) 3 ΑΑδ 91, ΑΕ 1436 Δημοτικό Συμβούλιο Λάρνακας ν. Mobil Oil (Cyprus) Ltd και προσφυγή 415/2003 Πολιτιστική και Πληροφοριακή Εταιρεία «Ο Λόγος» ν. Α.Ρ.Κ).

Τέλος, η Αρχή αναφέρει ότι, στα προαναφερθέντα πρακτικά φαίνεται καθαρά ποιοι ήταν παρόντες στη συνεδρία της Αρχής και ότι, κατά τη λήψη της απόφασης δεν παρίστατο κανένα άλλο πρόσωπο εκτός από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα μέλη.

Παράγραφος 3, ερωτήματα I-IV επιστολής σταθμού ημερομηνίας 24.4.2007: οι απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά προκύπτουν από το σημείωμα που αποτελεί το πόρισμα της λειτουργού. Το πόρισμα, που βρίσκεται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, τον οποίο ο σταθμός επιθεώρησε, είναι πλήρως αιτιολογημένο και έχουν συνυποβληθεί από το Λειτουργό όλα τα σχετικά στοιχεία, όπως επιβάλλει και Κανονισμός 42(5) ΚΔΠ 10/2000.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. Πρ. 360/2004(1) ημερομ. 15.12.2004, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, η ημερομηνία και η ώρα της παράβασης, η φύση της παράβασης, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης των εκπομπών. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση

έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Παράγραφος 4, ερωτήματα I-II επιστολής σταθμού ημερομηνίας 24.4.2007: σχετικά με τα ερωτήματα I και II, η Αρχή επισημαίνει ότι, η Λειτουργός, η οποία ανέλαβε τη διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης, διαπίστωσε πιθανές παραβάσεις οι οποίες περιέχονται στον Πίνακα Α' (το αποκαλούμενο από το σταθμό «κατηγορητήριο»), που επισυνάπτεται στο πόρισμά της ημερομηνίας 15.12.2004. Στον Πίνακα Α', εκτίθενται λεπτομερώς οι παραβάσεις, ο χρόνος και η ημερομηνία που διαπράχθηκαν καθώς επίσης και οι σχετικές πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ 10/2000). Ο Πίνακας αυτός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του πορίσματος στο οποίο αναφέρεται επανειλημμένα η διαπίστωση πιθανών παραβάσεων. Η Αρχή, στη συνεδρία της ημερομηνίας 30.3.2005, εξέτασε το πόρισμα της λειτουργού, που υπέβαλε σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(5) Κ.Δ.Π. 10/2000 και αποφάσισε όπως η υπόθεση προωθηθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(6) Κ.Δ.Π. 10/2000, με ενημέρωση του σταθμού και πρόσκλησή του να δηλώσει κατά πόσον επιθυμεί να είναι παρών κατά την εξέτασή της. Επομένως, η Αρχή, στην εν λόγω συνεδρία, υιοθέτησε το πόρισμα της λειτουργού καθώς και τον Πίνακα Α' που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του, αφού κρίθηκε ότι στοιχειοθετούνταν πιθανές παραβάσεις. Το γεγονός ότι, στον Πίνακα παρέμεινε η παλιά ημερομηνία, δηλαδή 15.12.2004, δεν σημαίνει ότι είχε προαποφασιστεί να κατηγορηθεί ο σταθμός και δεν επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη διαδικασία που ακολουθήθηκε. Εξάλλου, στην ίδια συνεδρία της Αρχής, υπήρξαν κι άλλες υποθέσεις, εκ των οποίων οι δυο του ίδιου σταθμού με αρ. φακ. Πρ. 367/2004(1) και 3/2005(1), που υποβλήθηκαν από λειτουργούς, των οποίων τα πορίσματα δεν υιοθετήθηκαν από την Αρχή και ως εκ τούτου δεν προωθήθηκαν.

Παράγραφος 5, ερωτήματα I-III επιστολής σταθμού ημερομηνίας 24.4.2007: όσον αφορά τα ερωτήματα I και II, η Αρχή επισημαίνει ότι, το σημείωμα της λειτουργού ημερομηνίας 24.6.2005 δεν αποτελεί πόρισμα. Αποτελεί εσωτερικό σημείωμα, το οποίο υποβλήθηκε από τη λειτουργό προς την Αρχή, για σκοπούς ενημέρωσής της Αρχής για την πορεία της υπόθεσης, από το στάδιο που οι κατηγορίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού, μέχρι που ο σταθμός υπέβαλε στην Αρχή, τις θέσεις του με την επιστολή του προς την Αρχή ημερομηνίας 25.4.2005.

Αναφορικά με το ερώτημα III που θέτει ο σταθμός, η Αρχή αναφέρει ότι, δεν τίθεται θέμα αξιολόγησης του εν λόγω εσωτερικού σημειώματος. Το εσωτερικό αυτό σημείωμα αποστέλλεται στον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και μέλη της Αρχής, με το πρόγραμμα της εκάστοτε συνεδρίας της για σκοπούς ενημέρωσης.

Η Αρχή παρατηρεί ότι ο σταθμός οφείλει να επιδεικνύει τον απαραίτητο σεβασμό προς την Αρχή κατά τη διάρκεια της αλληλογραφίας προς αυτήν. Οι ισχυρισμοί όπως διατυπώνονται στην επιστολή του σταθμού ημερομ. **2.5.2007** ότι «Η επιλεκτική δημιουργία φακέλου παραβιάζει κάθε αρχή χρηστής διοίκησης», είναι ατεκμηρίωτοι και συνιστούν αυθαίρετα συμπεράσματα του σταθμού και απορρίπτονται ως παντελώς απαράδεχτοι.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του σταθμού ότι έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από τη διάπραξη των εν λόγω παραβάσεων, η Αρχή επισημαίνει ότι εξετάζει υποθέσεις και επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις ακολουθώντας τις διαδικασίες όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία της. Ταυτόχρονα ως διοικητικό όργανο οφείλει να συμμορφώνεται προς τις πρόνοιες του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158 (Ι) του 1999 και την υπάρχουσα νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε πλείστα όσα θέματα, όπως σύνθεσης και λήψης αποφάσεων κατά τα διάφορα στάδια της ενώπιον της διαδικασίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ως επίσης και το μεγάλο αριθμό υποθέσεων που η Αρχή καλείται να εξετάσει αυτεπάγγελτα ή κατόπιν παραπόνων του κοινού, το διαρρέυσαν διάστημα από τη διάπραξη των επιδίκων παραβάσεων μέχρι την τελική απόφαση της Αρχής είναι το ευλόγως αναγκαίο και η Αρχή δεν κάνει δεκτό τον ισχυρισμό περί διαρρέυσαντος μεγάλου διαστήματος και συνεπακόλουθα καθυστερήσεως.

Η Αρχή επισημαίνει ότι οι ισχυρισμοί του μάρτυρα του σταθμού κ. Άντη Ροδίτη σχετικά με το ότι το εν λόγω επεισόδιο αντικατοπτρίζει τη δραματική πλευρά της λαϊκής ψυχαγωγίας και ότι ζούμε σε μια βίαιη εποχή και για αυτό το λόγο δεν πρέπει να κάνει ιδιαίτερη εντύπωση η προβολή τέτοιων σκηνών βίας, αφού αποτελούν σκηνές καθημερινότητας, δεν αποτελεί δικαιολογία για την προβολή των συγκεκριμένων σκηνών.

Σύμφωνα με το «*Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*» του Γ. Μπαμπινιώτη, «**βία**» είναι η «άσκηση σωματικής ή άλλης δύναμης ή η χρησιμοποίηση απειλών με σκοπό την επιβολή της θέλησης κάποιου».

Επιπλέον, το «*Μείζον Ελληνικό Λεξικό*» των Τεγόπουλου - Φυτράκη ορίζει τη «**βία**» ως τη «χρησιμοποίηση της δυνάμεως για την επιβολή θελήσεως» και τη «*ψυχολογική βία*» ως τον «καταναγκασμό με τη χρησιμοποίηση απειλών και εκφοβισμού».

Η Αρχή επισημαίνει ενδεικτικά ότι το επίδικο επεισόδιο περιείχε αρκετές σκηνές σωματικής βίας όπως τις ακόλουθες: ένας άντρας να χτυπάει με βίαιο τρόπο μια γυναίκα στο κεφάλι και αυτή να σωριάζεται λιπόθυμη στο πάτωμα, ο ίδιος άντρας να προσπαθεί να πνίξει μια κοπέλα στο μπάνιο, βυθίζοντας το κεφάλι της στο νερό και την απόπειρα στραγγαλισμού μιας γυναίκας.

Πρέπει να τονιστεί ότι το επίδικο επεισόδιο προβλήθηκε σε απογευματινές ώρες (**17:00 – 18:00**), με το ενδεχόμενο μεγάλος αριθμός παιδιών να βρισκόταν στο σπίτι και να το έχει παρακολουθήσει.

Η προβολή σκηνών βίας και η παρακολούθησή τους από ανήλικους ενδέχεται να φοβίσει και να αναστατώσει τα παιδιά σε αρχικό στάδιο και σε μεταγενέστερο στάδιο να αυξήσει το βαθμό ανεκτικότητας τους στη χρήση βίας και κατ' επέκταση τις επιθετικές τους τάσεις με αποτέλεσμα να τους εξωθήσει σε βίαιες και παραβατικές συμπεριφορές εις βάρος άλλων.

Ειδικότερα, η Αρχή σημειώνει ότι η προβολή βίαιων συμπεριφορών μπορεί να επηρεάσει σε μεγαλύτερο βαθμό τα παιδιά κάτω των οκτώ ετών, διότι αυτά δεν είναι σε θέση να διακρίνουν εύκολα την πραγματικότητα από τη μυθοπλασία. Έτσι, παρακολουθώντας μυθοπλαστικές βίαιες συμπεριφορές, τις βιώνουν ως πραγματικές και ενδέχεται να υφίστανται ψυχική αναστάτωση, να αναπτύξουν φοβίες, να βλέπουν εφιάλτες ή να έχουν άλλες αρνητικές συνέπειες.

Η επίδραση της τηλεοπτικής βίας στα παιδιά και στην ανάπτυξη τους είναι ένα ζήτημα που έχει απασχολήσει πολλούς επιστήμονες ανά τον κόσμο και υπήρξε το αντικείμενο πολλών **ερευνών:**

- Έρευνα του Πανεπιστημίου του Μπέρμιγγαμ της Βρετανίας πριν από δυο χρόνια προειδοποιούσε τους γονείς να προφυλάσσουν τους μικρούς τηλεθεατές από τις βίαιες σκηνές της μικρής οθόνης. Η έρευνα κατέδειξε ότι η κατανάλωση εικόνων φρίκης και βίας, η «παθητική τηλεθέαση» βίαιου περιεχομένου (τηλεόραση) όσο και η «αμφίδρομη» (βιντεοπαιχνίδια) **επηρεάζουν σημαντικά τα συναισθήματα των παιδιών και αυξάνει την πιθανότητα να αναπτύξουν επιθετικότητα** (*«Ελευθεροτυπία» 9.1.2007*).
- Σχέση μεταξύ επιθετικότητας και τηλεθέασης κατέδειξε έρευνα του Κέντρου Ερευνών και Ανάπτυξης του Intercollege Κύπρου με αντιπροσωπευτικό δείγμα 400 μαθητές – μαθήτριες σε 12 γυμνάσια και 12 δημοτικά σχολεία σε παγκύπρια βάση. Κατεδείχθη ότι **τα παιδιά που παρακολουθούν περισσότερες από 1 – 2 ώρες τηλεόραση την ημέρα είναι πιο επιθετικά από εκείνα που βλέπουν λιγότερη τηλεόραση**. Επίσης, τα παιδιά που παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα σε προχωρημένες ζώνες ενηλίκων (μετά τις 8μ.μ. και, ακόμα περισσότερο, μετά τις 11.00μ.μ.), καθώς και **εκείνα που παρακολουθούν προγράμματα με βία, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που παρακολουθούν ψυχαγωγικά και άλλα μη – βίαια προγράμματα, στις πρώτες απογευματινές και βραδινές ζώνες** (*Πρακτικά Συμποσίου για την Τηλεοπτική Βία, Πανεπιστήμιο Κύπρου, 12.10.2002*).

Επιπλέον, διάφορες **επιστημονικές θεωρίες** επιχειρούν να εξηγήσουν τη σχέση μεταξύ της προβολής βίαιων σκηνών από τα Μ.Μ.Ε. και της ανάπτυξης βίαιης ή /και παραβατικής συμπεριφοράς. Σύμφωνα με σχετική παρέμβαση / εισήγηση του Δρ. Χρυσάνθου Χρυσάνθου (Διδάκτορα Κοινωνιολογίας του Τμήματος Κοινωνικών και Πολιτικών

Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου με ειδίκευση στα ΜΜΕ) στο Συμπόσιο για την Τηλεοπτική Βία (*Πανεπιστήμιο Κύπρου, 12.10.2002*), οι πλείστες θεωρίες χαρακτηρίζουν τις επιδράσεις στα παιδιά της βίας που προβάλλεται από τα ΜΜΕ ως καταστροφικές:

- Η θεωρία της **διέγερσης (the stimulation theory)** υποστηρίζει ότι η παρακολούθηση σκηνών βίας από τα ΜΜΕ ερεθίζει την επιθετικότητα του ατόμου και προκαλεί αυτόματα την εκδήλωση βίαιης συμπεριφοράς. Ο πρώτος που έκανε αναφορά στο φαινόμενο της διέγερσης ήταν ο Dollard (1939) ο οποίος το απέδωσε στην απογοήτευση, δηλαδή την ψυχική κατάσταση, στην οποία περιέρχεται το άτομο όταν δεν πραγματώνονται οι προσδοκίες του. Το πόρισμα αυτό στηρίζουν και οι έρευνες του Berkowitz (1970), ο οποίος επισήμανε ότι τα παιδιά μιμούνται αυτά που βλέπουν
- Σύμφωνα με τη **θεωρία της κοινωνικής μάθησης (the social learning theory)**, δεν είναι απλώς θέμα μίμησης, αλλά μάθησης, εκπαιδευούμε δηλαδή τα παιδιά στη βία. Κατά τη θεωρία αυτή, οι παρενέργειες των ΜΜΕ έγκεινται στο ότι εμφυσούν στο κοινό, κυρίως στους νέους και στα παιδιά, πρότυπα βίαιης και παραβατικής συμπεριφοράς. Αυτά τα πρότυπα παραμένουν στον ψυχικό τους κόσμο, χωρίς να εκδηλώνονται αμέσως, δηλαδή βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση. Ένα ερέθισμα, όπως η παρακολούθηση σκηνών βίας, είναι δυνατόν να ενεργοποιήσει αυτά τα πρότυπα και να εξωθήσει σε βίαιη συμπεριφορά. Στις έρευνες του ο Bandura (1963) διαπίστωσε ότι οι θεατές έχουν την τάση να εφαρμόζουν πρότυπα βίαιης συμπεριφοράς, όταν αυτά επιβραβεύονται στη μικρή οθόνη, παρά όταν τιμωρούνται.
- Από μια άλλη άποψη, η επαναλαμβανόμενη κατά κόρον παρακολούθηση σκηνών βίας κάμπει τις αντιστάσεις του θεατή, ο οποίος εκλαμβάνει τη βίαιη συμπεριφορά ως απόλυτα φυσιολογική, ακόμη και στην πραγματική ζωή. Αυτή είναι η εξήγηση που δίνει η **θεωρία του εθισμού (the habituation theory)**. Από τη γνωστή πολύχρονη έρευνα του Belson (1978) διαφάνηκε ότι παρατηρούνται αλλαγές στη συμπεριφορά του ατόμου, το οποίο εκτίθεται παρατεταμένα στα μηνύματα βίας από την τηλεόραση. Σε μια εξίσου πολυετή έρευνά της, η Siegel (1982) παρατήρησε ότι τα ίδια τα άτομα δεν συνειδητοποιούν τις αλλαγές στη συμπεριφορά τους μετά από εκτεταμένη και επαναλαμβανόμενη παρακολούθηση βίαιων τηλεοπτικών προγραμμάτων.

Επισημαίνεται από την Αρχή η ιδιόμορφη φύση του μέσου της τηλεόρασης και ιδιαίτερα των προγραμμάτων που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, δεδομένης της άμεσης πρόσβασης τους από το κοινό, αφού η τηλεόραση ουσιαστικά «εισβάλλει» σε κάθε σπίτι.

Η Αρχή τονίζει ότι δίδει ιδιαίτερη βαρύτητα σε παραβάσεις που μπορεί να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στα παιδιά, ιδιαίτερα όταν αυτές λαμβάνουν χώρα εντός οικογενειακής ζώνης.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί την πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Η παράγραφος 1 του Άρθρου 22 του Κεφαλαίου V «Προστασία των ανηλίκων και της δημοσίας τάξεως» της Κοινοτικής Οδηγίας «*Τηλεόραση χωρίς Σύνορα*» 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ρητά προβλέπει ότι *«τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι εκπομπές των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας»*.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του Άρθρου 22 του Κεφαλαίου V «Προστασία των ανηλίκων και της δημοσίας τάξεως» της προαναφερθείσας Κοινοτικής Οδηγίας, *«τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 επεκτείνονται επίσης και σε άλλα προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, δι' επιλογής της ώρας της εκπομπής ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι στην περιοχή μετάδοσης οι ανήλικοι δεν βλέπουν ή δεν ακούν κατά κανόνα τις εκπομπές αυτές.»*

Επιπλέον, βάσει της παραγράφου 2 του Άρθρου 7 στα «Θέματα Προγράμματος» του Κεφαλαίου II της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τη Διασυνοριακή Τηλεόραση (Στρασβούργο, 1989) όπως τροποποιήθηκε με το Τροποποιητικό Πρωτόκολλο του 1998, ανάμεσα στις ευθύνες του παραγωγού (broadcaster), συμπεριλαμβάνεται και η υποχρέωση του όπως *«όλα τα στοιχεία των μεταδιδόμενων προγραμμάτων που πιθανώς να βλάπτουν τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη παιδιών και εφήβων δε θα μεταδίδονται σε ώρες εκπομπής και λήψης κατά τις οποίες είναι πιθανόν να τις παρακολουθήσουν παιδιά κι έφηβοι»*.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, ήτοι προγράμματα που περιέχουν σκηνές βίας, ερωτικές σκηνές, σκηνές που ενδέχεται να βλάψουν ή να φοβίσουν τα παιδιά καθώς επίσης λεκτικό, οπτικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στην τήρηση των προνοιών της νομοθεσίας και ως εκ τούτου προβαίνει σε συστηματικό έλεγχο των εκπομπών που μεταδίδονται κατά τη διάρκεια της οικογενειακής ζώνης και επιβάλλει τις ανάλογες κυρώσεις σε περιπτώσεις όπου εντοπίζονται παραβάσεις.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών και προφορικών απόψεων του σταθμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη σοβαρότητα των παραβάσεων και την όλη συμπεριφορά του σταθμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, κρίνει και αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό κυρώσεις για τις παραβάσεις που έγιναν στις 2.12.2004 ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του άρθρου **26(1)(β) (υποστοιχείο 1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.ΔΠ 10/2000), η Αρχή επιβάλλει την κύρωση της προειδοποίησης
- Για την παράβαση του κανονισμού **21(1) (υποστοιχείο 2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.ΔΠ 10/2000), η Αρχή επιβάλλει την κύρωση της προειδοποίησης
- Για την παράβαση του κανονισμού **21(5) (υποστοιχείο 3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.ΔΠ 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου **5**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **22(1) (υποστοιχείο 4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.ΔΠ 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου **5**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **21(6) (υποστοιχείο 5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.ΔΠ 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των Λ.Κ. 1000.

- Για την παράβαση του κανονισμού **26(β) (υποστοιχείο 6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.ΔΠ 10/2000), η Αρχή επιβάλλει την κύρωση της προειδοποίησης
- Για την παράβαση του κανονισμού **26(ια) (υποστοιχείο 7)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.ΔΠ 10/2000), η επιβάλλει την κύρωση της προειδοποίησης
- Για την παράβαση του κανονισμού **32(3)(α) (υποστοιχείο 8)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.ΔΠ 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου **5**.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€1000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Α.Σ.